

Epistulae Collectio Patmensis

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΡΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΒΑΣΙΛΕΙΩ ΕΠΙΣΚΟΠΩ ΙΣΑΥΡΙΑΣ.

Πολλὰς τῆ σῆ θεοσεβεία πέμπων ἐπιστολὰς ὀλίγας κομί ζομαι· τὴν αἰτίαν δὲ ἀγνοῶ· ὀκνῶ γὰρ ἐγκαλέσαι ῥαστώνην. Ἐγὼ μέντοι δι' ἐκάστου τῶν ἐνθένδε πρὸς ὑμᾶς ἀπαιρόντων ἐπιστέλλειν σπουδάζω, ζημίαν ἠγούμενος τὴν τοιαύτην σιγὴν, καὶ τῶν τῆς ἀγάπης καρπῶν τὸν ἀξίεραστον συλλέγειν ἐφιέμενος πλοῦτον. Τεκμηριοῖ δέ μου τὴν γνώμην καὶ τάδε τὰ γράμματα· οὐ γὰρ δεξάμενος ἐπιστολὴν τῆς σῆς ὁσιότητος, διὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Παύλου τοῦ ἐπισκόπου καὶ γράφω καὶ τὴν φιλτάτην ἐμοὶ περιπτύσσομαι κεφαλὴν, καὶ παρακαλῶ ἐν μὲν τοῖς γράμμασιν τῶν ἴσων τυγχάνειν, ἐν δὲ ταῖς προσευχαῖς τῶν μειζόνων. Μεγάλα γὰρ κερδαίνειν μεγαλαυχῶ τῶν ὑμετέρων μεταλαγχάνων εὐχῶν.

2 ΕΥΣΕΒΙΩ ΕΠΙΣΚΟΠΩ ΑΓΚΥΡΑΣ.

Ἄψευδὴς ἄρα τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν ἡ ὑπόσχεσις. Ὑπέσχετο δὲ εἰς ἅπασαν χυθήσεσθαι τὴν οἰκουμένην τὴν τῆς θεογνωσίας διδασκαλίαν· βοᾷ δὲ τὰ πράγματα μαρτυροῦντα τῷ λόγῳ. Οὐ γὰρ μόνον ἔθνη καὶ πόλεις καὶ κώμας καὶ ἀγρούς καὶ ἐσχατίας ἰθύνουσι τῆς εὐσεβείας οἱ τρόφιμοι καὶ οἱ τῆς ἱερωσύνης ἠξιωμένοι, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τῶν στρατιωτῶν τὰ τάγματα, ἐν πόλεσι καὶ κώμαις διάγοντα, ἀφιερωμένους ἔχει νομέας. Τούτων εἷς ἐστὶ καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀγαπητός, ὃς αὐχεῖ μὲν πόλιν τὴν τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίας μητρόπολιν, στρατιωτικὸν δὲ τάγμα ἐτάχθη πρὸς τὰ θεῖα ῥυθμίζειν· οὐ δὴ χάριν καὶ νῦν ἐπὶ τὴν Θράκην ἀπῆρεν· ἐκεῖ γὰρ τούτου συμβαίνει διάγειν τὸν ἀριθμὸν. Τὴν γὰρ δεσποτικὴν ἐκείνην δέδιεν ἐντολήν· Ὡ ποιμένες, ποιμένες, λέγουσαν, τὸ συντετριμμένον οὐ κατεδήσατε, τὸ καταπεπτωκὸς οὐκ ἀνωρθώσατε, τὸ πεπλανημένον οὐκ ἐπεστρέψατε. Αὐτὸς μὲν οὖν τήνδε τὴν κατηγορίαν δειμαίνων ἐντεῦθεν ἀπῆρεν, ἐμοὶ δὲ προὔξενεσε τὸ σφόδρα ποθούμενον· ἀξίεραστα γὰρ μοι τὰ πρὸς τὴν σὴν ἀγιότητα γράμματα. Τοῦτο δέ μοι καὶ πεποίηκε καὶ τρέφει τὸν ἔρωτα, ἢ παρὰ πάντων φερομένη τῆς σῆς ὁσιότητος εὐφημία, ἢ ἀύξεσθαι προσεύχομαι καθ' ἐκάστην ἡμέραν εἰς ὑμνωδίαν τοῦ δεσπότη Χριστοῦ καὶ ὠφέλειαν τῶν αὐτῶ τριποθητῶν λαῶν. Ἐμοὶ δὲ μέγιστον ἀγαθὸν τὸ τῆς θείας ἐπὶ τοῖς ἐπταισμένοις φιλανθρωπίας τυχεῖν· ἢς ἀπολαύσαιμι ῥάδιον εἰ προσεύξαιο, δέσποτα.

3 ΘΕΟΔΩΤΩ ΚΟΜΗΤΙ.

Ἐγὼ διηνεκῶς τῶν ἐκεῖθεν ἀφικνουμένων διατελῶ πυνθανόμενος, πῶς ἡ σὴ διάκειται μεγαλοπρέπεια κατὰ τὴν ψυχὴν κατὰ τὸ σῶμα, ἢς πολλὴν ἔχω τὴν φροντίδα, καὶ σφόδρα πολλήν. Θνητὸν γὰρ τοῦτο καὶ ἐπίκηρον καὶ μόνιμον ἔχον οὐδέν· τὸ γὰρ τῆς νεότητος ἄνθος ὑπόβρεϊ καὶ μαραίνεται, ἢ τὴν ὥρα πολλὰς ἔχει μεταβολὰς, τὰς μὲν ὑπὸ τοῦ χρόνου, τὰς δὲ ὑπὸ παθημάτων ἐργαζομένας. Οὕτω δὲ αὐτὸ καὶ ἡ ῥώμη δαπαναίνεται, καὶ τὴν εὐεξίαν ἀσθένεια διαδέχεται. Τῆς δὲ γε ψυχῆς [ἄ]στυλα τὰ ἀγαθὰ, καὶ τὸ κάλλος ἀγήρατον, καὶ ὁ πλοῦτος οὔτε συκοφάνταις οὔτε κακούργοις προκείμενος, ἀλλὰ πᾶσαν ὑπερβαίνων ἐπιβουλήν καὶ διαρκῶν εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας. Τούτου δὴ χάριν ταύτης περὶ διαφερόντως φροντίζων γάννυμαι μανθάνων ὡς

μέλει σου τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τοῦ βίου τοῦ [μέ]λλοντος καὶ τῶν τριποθήτων ἐκείνων ὑποσχέσεων, ἃς ὁ Δεσπότης ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς ἐποιήσατο, δώσειν ὑποσχόμενος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν, ἃ μῆτε ὀφθαλμὸς εἶδε, μῆτε οὖς ἤκουσε, μῆτε ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου ἀνέβη, διδάσκων ὡς ὑπὲρ τὰ ὀρώμενα ἐστὶ τὰ προσδοκώμενα· οὗ δὴ ἔνεκεν οἱ κατὰ τὴν ὀσιότητα ταῖς ἐλπίσιν ἐκείναις τρεφόμενοι ὑπερο ρῶσι μὲν τῶν παρόντων, τὰ δὲ πλεῖστα τῶν ὄντων εἰς ἐκείνην παραπέμπουσι τὴν ζωὴν, ἵν' ἔχωσιν ἀποδημοῦντες ἐφόδιον. Καὶ ἐπειδὴ τὸ φρικῶδες ἐκεῖνο δειμαίνουσι δικαστήριον, οἷόν τινας συνηγόρους μισθοῦνται τοὺς πένητας, ἵνα δι' ἐκείνων τὸν δικαιοκρίτην εἰς ἔλεον ἐφεκλύσωνται καὶ τῇ περὶ τὸν πέλας συμπαθείᾳ φιλανθρωπίαν ὠνήσωνται. Ἐκεῖνα γὰρ μόνον συνεκ δημεῖ τοῖς ἐντεῦθεν ἀπαίρουσιν, ἅπερ ἂν ἔτι περιόντες διὰ τῶν δεομένων προπέμψωσι· τῶν δὲ λοιπῶν ἕτεροι γίνονται κύριοι, οὐδαμῶς [ὀ]νή[σα]ι τοὺς ἀπελθόντας δυνάμενοι· ὅπερ ἢ σὴ σαφῶς μαθοῦσα μεγαλοπρέπεια εἰς δέον οἰκονομήσει τὸν θεόσδοτον πλοῦτον· Λύτρον γὰρ ἀνδρὸς ὁ ἴδιος πλοῦτος, κατὰ τὴν θείαν Γραφήν.

4 ΑΓΑΘΩΝΙ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ.

Οἱ κερδαίνειν εἰδότες πανταχόθεν τὸ κέρδος συνάγουσι καὶ μιμοῦνται τὴν μέλισσαν, ἥ[τις] καὶ ἐκ πικρῶν βοτανῶν γλυκυ τάτην ἀρουμένη νοτίδα τὸ ἥδιστον μέλι τοῖς ἀνθρώποις προσφέρει. Ταύτην ἢ σὴ μιμουμένη εὐλάβεια καὶ ἐξ ἡμῶν κεκερδη κέναι φησίν. Ἡμεῖς δὲ τῆς μὲν γραφῆς τὸ κέρδος οὐκ ἐπιστάμεθα, τὴν δὲ σὴν ἐπαινοῦμεν θεοσέβειαν, πανταχόθεν ἐμπορίας ἀφορμὰς θηρωμένην, καὶ εὐχόμεθα μέχρι τέλους ὑμᾶς διαδραμεῖν καὶ τὸ βραβεῖον τῆς νίκης λαβεῖν.

5 ΦΛΩΡΕΝΤΙΩ ΥΠΑΡΧΩ.

Ἄλλως μὲν οὐκ ἂν ἐθάρρησα προσεῖπεν διὰ γραμμάτων τὸ ὑμέτερον μέγεθος, καὶ τὴν οἰκείαν εὐτέλειαν μετρεῖν ἐπιστάμενος καὶ τῆς ὑμετέρας ἐξουσίας τὸν ὄγκον εἰδῶς. Ἐπειδὴ δὲ πίστει κοσμοῦμενοι καὶ τὰ θεῖα πεπαιδευμένοι, καταβῆναι τοσοῦτον ἠνέσχεσθε καὶ ἄσημον ἄνδρα καὶ οὐδαμόθεν γνῶριμον ἠξιώσατε τῶν ὑμετέρων γραμμάτων, ἀνεθάρρησα καγώ, κατὰ τὴν προφητείαν, ἀρνειὸς σὺν τῷ λέοντι συναυλίζεσθαι. Τούτων δὲ τῶν παραδόξων θαυματουργὸς ὁ τῶν ὅλων δεσπότης Χριστός, ὁ δι' ἀλιέων καὶ τελωνῶν καὶ σκυτοτόμων τὸν πλανῶμενον εἰς τὴν εὐθείαν ποδηγήσας ὁδόν. Διδάσκω τοίνυν τὸ ὑμέτερον μέγεθος, ὡς ἕτερον μὲν ἡμεῖς ποιμαίνειν ἐνεχει [ρ]ί[σ]θημεν ἐπαρχίαν, ἀδελφικὴν δὲ ὅμως εἰσφέρειν δυνάμεθα συμβουλήν· ὃ δὴ καὶ ποιήσομεν, ἐπειδήπερ ὑμεῖς ἐκελεύσατε, καὶ τοὺς τῆς ψήφου κυρίους πειρασόμεθα πείσαι εἶξαι τοῖς γράμμασι. Μεμάθηκα γὰρ καγώ, ὡς ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος Εὐστάθιος εὐλαβείᾳ κοσμεῖται καὶ τῆς τοῦ δεσπότη Θεοῦ θεραπείας πολλὴν ποιεῖται φροντίδα.

6 ΤΙΤΩ ΚΟΜΗΤΙ ΔΟΜΕΣΤΙΚΩ.

Τῶν προσόντων ὑμῖν ἀγαθῶν τὸ πλῆθος, καὶ θερμούς ἡμᾶς ὑμῶν καθίστησιν ἐραστάς, καὶ ἄληστον τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας τὴν μνήμην ἐργάζεται. Διὸ δὴ παρόντες μὲν, τῇ συνεχεῖ θεραπεύομεν θεῶν τὸν πόθον, ἀπόντες δὲ, γράμμασιν ἑαυτοὺς ψυχαγωγεῖν σπουδάζομεν. Καὶ εἴη ταῖς τῶν ἀγίων εὐχαίς ἐπὶ πλεῖστον ὑμᾶς ἀρετῆς ἀφικέσθαι, καὶ εἰς τὸ ἀκρότατον ἀναβῆναι τῶν ἀγαθῶν, ἵνα τοῖς ὑμετέροις κατορθώμασιν ἅπαντες οἱ τὰ θεῖα φρονοῦντες ὠραίζωνται. Μέγα γὰρ ἀληθῶς εἰς εὐφημίαν ἐν ζώνῃ καὶ χλα[μύ]δι καὶ ἐξουσίᾳ τοσαύτῃ εὐσέβεια καὶ πραότης καὶ

καλοκάγαθία καὶ ἡ τοῦ δικαίου τιμή.

7 ΑΕΡΙΩ ΣΟΦΙΣΤΗ.

Σὺ μὲν, ὦ ἄριστε, συγγινόμενος, αἰεὶ τὴν ἐκ ῥητορικῆς καὶ φιλοσοφίας πεπονημένην πανδαισίαν προσφέρεις, καὶ τῆς Ἀτθίδος μελίττης χαριέστερα ὑφαίνων τὰ τοῦ λόγου κηρία, καὶ γλυκύτερα νάματα ἐνιείς, ἐστιᾶν ἡμᾶς εἴωθας φιλοτίμως. Ἡμεῖς δὲ λόγων πενία συζῶντες, καὶ τὴν σὴν εὐωχίαν ἀμεί ψασθαι ποθοῦντες, τὸν ἄριστόν σοι καρπὸν τῆς πατρίδος πεπὸμ φαμεν, ὃν κλήματα μὲν ἀμπέλων τίκει, ταῖς ἀπὸ τῶν νεφῶν ἀρδείαις τρεφόμενα, χρόνος δὲ καὶ γῆρας ποιεῖ τιμιώτατόν τε καὶ ἥδιστον, προσηνῆ τε καὶ πρᾶον, καὶ ταῖς τῶν πινόντων κεφαλαῖς οὐ μαχόμενον· πρὸς δὲ τῇ εὐοσμῖα καὶ τῇ τῆς γεύσεως ἡδονῇ, καὶ τὸν στόμαχον ὡς ἰατρὸς θεραπεῦσαι δυνάμενον. Ἴνα δὲ μὴ φθόνος τῷ κάλλει τοῦ δώρου λυμῆνηται, συμπεπόμεθαμεν ἄρτους, τοῦ ἄστεως τὴν ἐρημίαν δηλοῦντας. Λύσεις δὲ σὺ τοῦτο τῆς πατρίδος τὸ ὄνειδος, ἄρτων αὐτῇ δημιουργὸν ἀποστείλας.

8 ΕΥΛΑΛΙΩ, ΓΕΡΜΑΝΩ, ΠΡΩΤΕΙ, ΠΟΛΙΤΕΥΟΜΕΝΟΙΣ ΖΕΥΓΜΑΤΟΣ.

Φήμη τις διαδραμοῦσά [τε καὶ διδ]άξασα πρᾶγμα τολμᾶσθαι παρ' ὑμῖν, καὶ ὑμῶν ἀνάξιον, καὶ τῆς εὐσεβείας ἀλλότριον, σφόδρα ἡμᾶς ἠνίασε. Πῶς γὰρ οὐκ ἐμέλλομεν ἀλγήσειν, τηλι κοῦτον μῦσος μαθόντες ἐγχειρούμενον παρ' ἀνδρῶν ἐξ ἀρχιερέων φύντων, ἐν εὐσεβείᾳ δὲ τεθραμμένων, καὶ ταύτην ἔτι καὶ νῦν ἔχειν ὑπισχνουμένων; Καὶ γένοιτο μὲν εἶναι τὴν φήμην ψευδῆ· εἰ δ' ἄρ' ἀληθῆς φανείη, θρήνων ἄξια τῷ ὄντι καὶ ὄδυρμῶν τὰ τολμώμενα. Φησὶ γὰρ, τοὺς μὲν ἐξ ὑμῶν τὰς θυγατέρας τοῖς ἀδελφιδόις κατεγγυῆσαι, τοὺς δὲ θεῖους ὄντας τῶν ἀδελφιδῶν ἐλέσθαι τὸν γάμον. Τοῦτο δὲ οὐ μόνον τοῖς θείοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀνθρωπίνοις ἀπηγόρευται νόμοις· βδελυρὸν γὰρ καὶ θεομισῆς καὶ ἀκοῆς ἀλλότριον εὐσεβοῦς. Ἄλλ' ἴσως βασιλικοῖς γράμμασιν οἱ γαμοῦντες τῆς παρανομίας ταύτης ἀπαλλαγὴν σφίσιν αὐτοῖς πραγματεύονται· ἀλλ' εἰδέναι χρῆ σαφῶς, ὡς οἱ βασιλεύοντες, κἂν πορφυρίδι λαμπρύνωνται καὶ τῆς οἰκουμένης τὰ σκῆπτρα κατέχωσι, παύειν μὲν τὰς κατὰ τόνδε τὸν βίον δύνανται τιμωρίας, αὐτὰς δὲ λύειν τὰς ἄμαρτίας, καὶ τῶν πλημμελημάτων ἐλευθεροῦν τοὺς ἐπταικότας οὐ δύνανται. Ὅστε κἂν μυριάκις γράμμασι βασιλικοῖς ὁ παρανομήσας τῆς κατηγορίας ἀπαλλαγῆ, ἔχει τὴν τῆς ἀμαρτίας κηλῖδα, καὶ τῷ δικαίῳ κριτῇ τὰς εὐθύνας ὑφέξει. Σκοπήσατε τοίνυν ἡλικὸν ἐστὶ ταῖς τοῦ συνειδότος ἀκίσι διὰ βίου κεντεῖσθαι· οὐδὲ γὰρ ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπή τὸ παρανόμημα τολμηθῆσε, ἀλλὰ διὰ πάσης τῆς τῶν γαμούντων ζωῆς τὸ μῦσος ὀδεύσει. Ἐξετάσατε τοίνυν παρ' ὑμῖν αὐτοῖς καὶ τὴν τοῦ γένους ποιότητα, ὅτι ταυτόν ἐστι θεῖος πατρί καὶ ἀδελφι[δῆ] θυγατρί. Περσῶν τὸ ταῦτα τολμᾶν, οὐ Ῥωμαίων τῶν τῆς εὐσεβείας τροφίμων. Ἡγοῦμαι δὲ τοὺς ταῦτα νομοθετήσαντας μηδὲ τροφίμους γενέσθαι τῆς εὐσεβείας, ἀλλ' ἐν δεισιδαιμονίᾳ τέως διάγοντας ταῦτα διαγορεῦσαι. Ἐνθυμήθητε τοίνυν τῆς ἀτοπίας τὸ μέγεθος· τῶν γὰρ δυσσεβῶν ταῦτα νομοθετησάντων, καὶ τοῖς θείοις νόμοις συνωδὰ τεθεικότων, χριστιανούς παραβῆναι οὐδεμίαν ἀσεβείας ὑπερβολὴν καταλείψει. Παρακαλῶ τοίνυν τὴν ὑμετέραν ἀγχίνοιαν αἰδεσθῆναι τὸν νομοθέτην, καὶ τὸν δίκαιον φοβηθῆναι κριτὴν, καὶ μὴ γενέσθαι κακὸν τοῖς ἄλλοις παράδειγμα, μηδὲ τὴν τῆς παρανομίας θύραν ἀνοῖξαι τοῖς φιληδόνοις, μηδὲ προτιμῆσαι τὸ ἡδὺν τοῦ συμφέροντος. Εὐρῆ σετε γὰρ καὶ ὑμεῖς γαμβροὺς τῆς συγγενείας ἀξίους, καὶ ὑμεῖς κόρας κοσμηῆσαι δυναμένας, ἀλλ' οὐ κηλίδων ἐμπλήσαι τὰς ὑμετέρας παστάδας. Οὐκ ἐπέλιπον οὔτε ἄνδρες οὔτε γυναῖκες, ἵνα τὴν σπάνιν ἀντ' ἀπολογία

προβάλλησθε, μηδεμιᾶς τοιαύτης ἀφορμῆς προκειμένης. Ποίοις ὀφθαλμοῖς εἰς οὐρανὸν ἀναβλέψετε; Ποίαις δὲ γλώτταις τὸν ὑβρισθέντα νομοθέτην αἰτήσετε δοῦναι τῷ γάμῳ τὸν τῶν παίδων καρπὸν; Ταῦτα καὶ τὰ τούτοις ὅμοια παρ' ὑμῖν αὐτοῖς λογιζάμενοι, καὶ ὡς παρὰ πατρὸς τὴν συμβουλήν δεξάμενοι, παύσασθε μὲν ἐκείνης τῆς πονηρᾶς ἐγχειρήσεως, τῇ φυλακῇ δὲ τῶν νόμων τὸν γάμον τιμήσατε, καὶ ὑμῖν αὐτοῖς σωτηρίαν διὰ τῆς εὐπειθείας, καὶ ἡμῖν εὐθυμίαν τοῖς συμβουλευσασι πραγματεύσασθε.

9 ΤΟΙΣ ΑΥΤΟΙΣ.

Οἱ τὸν πατρῶον κλῆρον διαδεχόμενοι οὐ στέργουσι τοῖς δοθεῖσιν, ἀλλὰ αὔξειν αὐτὰ σπουδάζουσι. Ταύτην δὲ δεῖ τὴν σπουδὴν εἰς τὰ πνευματικὰ μεταθεῖναι, καὶ τὴν προγονικὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν περὶ τοὺς πτωχοὺς φιλοτιμίαν μυριοπλασίῳ ποιεῖν. Ἐγὼ τὴν ὑμετέραν εὐγένειαν παρακαλῶ ἐκεῖνα δοῦναι τῇ παρ' ἡμῖν ἀγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίᾳ, ὅσα ὁ ὑμέτερος καταλέλοιπε πάππος, καὶ ἄσβεστον αὐτοῦ φυλάξαι τὴν μνήμην. Τοῦτο δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις κτήμασι προξενήσει τὴν εὐλογίαν. Σκοπήσατε δέ, ὡς εἴ τις τὸ ἄπαξ ἀφιερῶθαι Θεῷ καὶ ἀνάθημα γεγεννημένον ὑφέλοιτο, ἱεροσυλία τὸ πρᾶγμα σ[α]φ[ῶς], καὶ κατηγορῶν οὐ χρίζει. Ὁμολογοῦσι γὰρ τοῦθ' οὕτως οἱ τολμῶντες, ὑπὸ τοῦ συνειδότος ἀναγκαζόμενοι. Ὑμᾶς δὲ μὴ γένοιτο τοῦθ' ὑπομεῖναι ποτε, ἀλλ' εἴη τὰς προγονικὰς εὐλογίας διπλασιάζειν, καὶ διπλᾶ ἀνθ' ἀπλῶν προσφέρειν τὰ δῶρα τῷ Θεῷ.

10 ΑΕΡΙΩ ΣΟΦΙΣΤΗ.

Ἄδικεῖς, ὦ ἄριστε, μὴδ' ὅσον ἄκροις δακτύλοις, τὸ δὴ λεγόμενον, τῆς σῆς ἡμᾶς παιδεύσεως ἀπογεύων, ἀλλὰ περιὸν ῥῶν διψῶντας, καὶ τὰς τῶν λόγων κρύπτων πηγὰς καὶ δέον τοῖς ἀγνοοῦσι προτιθεῖναι τὰ νάματα, οὐδὲ τοὺς γνωρίμους τούτων ἕξ ἀπολαύειν. Καὶ μὴν ὁ πλοῦτος κρυπτόμενος ἄχρηστος ἐστὶ τοῖς κεκτημένοις, φαινόμενος δὲ λαμπρὸς τούτους ἀποφαίνει καὶ περιβλέπτους. Φασὶ δὲ καὶ τὰ φρέατα μὴ ἕξαν τλούμενα ἀποκναίειν τοὺς χρωμένους, ἕξαντλούμενα δὲ ἡδίω καὶ καθαρώτερα παρέχειν τὰ νάματα. Ἴδιον δὲ καὶ τῆς τέχνης, ἣν τοῖς νέοις προσφέρεις, οὐχ ἢ Πυθαγόρου σιγῇ, ἀλλὰ στωμυλία καὶ λόγοι χειμάρρου δίκην φερόμενοι. Εἰ δὲ σιγᾶς πρὸς μόνους ἡμᾶς, εἶπε καὶ τῆς σιγῆς τὴν αἰτίαν, ἵν' ἐλέγξωμεν οὐ δικαίως σιγῶντα.

11 ΤΙΤΩ ΚΟΜΗΤΙ.

Πολλοὺς μὲν ἔχει πολεμίους τὸ δίκαιον· ἢ γὰρ ἀντίπαλος ἀδικία τοὺς οἰκείους ὀπλίζει κατὰ τούτου τροφίμους, ἠτᾶται δὲ ὅμως καὶ πολλοὺς ἔχουσα τοὺς ὑπηκόους, τῶν τῆς δικαιοσύνης ἐραστῶν προθύμως ὑπὲρ αὐτῆς ἀ[θ]λούντων καὶ ῥᾶστα σκεδ[αννύν]των τοὺς ἀντιπάλους. Εἷς δὲ τῶν οὕτω λαμπρῶς ἀγωνιζομένων ὑπάρχεις, ὦ ἄριστε, καὶ τούτου μάρτυρες οἱ τῶν παντοδαπῶν τῆς ἀδικίας μηχανημάτων διὰ τῆς σῆς ἀπαλ λαγόντες ἐπικουρίας. Οὕτως ἀριστεύσαι καὶ νῦν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου παρακαλῶ, καὶ τῷ κυρίῳ Παλλαδίῳ τῷ φιλοσόφῳ ἐπαμῦναι σπουδαίως, ὑπὸ βαρβάρων τινῶν, ὡς φησιν, ἀδίκου μένῳ· συκοφαντίαις γὰρ βάλλοντες τὸν εἰς βοήθειαν αὐτῷ δοθέντα στρατιώτην, ἀγώγιμον εἰς ἐκεῖνο τὸ δικαστήριον γενέσθαι παρεσκεύασαν. Ἐνταῦθα τῶν ἀκλινῶν ὑμῶν ζυγῶν καὶ τῆς ἀδεκάστου ψήφου δεόμεθα, ἵνα τὸν μὲν πάσης αἰδοῦς ἀξιώτατον φιλόσοφον τυχεῖν τῶν δικαίων κελεύσητε, τῷ δὲ συκοφαντούμένῳ στρατιώτῃ θάρσος παράσχητε, ὅπως τὰ γεγεννημένα διδάξας, ψευδῆ δείξει τὴν τολμηθεῖσαν κατηγορίαν.

12 ΠΑΛΛΑΔΙΩ ΦΙΛΟΣΟΦΩ.

Οὐκ ἀπεικότως, ὦ ἄριστε, τὴν πικρὰν ταύτην καὶ ἀνιαρὰν δυσχεραίνεις ζωὴν· πολλῶν γὰρ καὶ παντοδαπῶν πλήρης ὁ βίος κακῶν, ὀλίγοι δὲ λίαν εἰσιν ἀρετῆς φροντισταὶ καὶ φιλοσοφίας ἐρασταί· τὸ δὲ πλεῖστον τοῦ γένους τὴν ἀκοσμίαν ἠγάπησεν, οὐχ ἥκιστα δὲ ὁ παρῶν καιρὸς φορὰν ἤνεγκε πονηρῶν ἀνθρώπων, πᾶν εἶδος κακίας ἀδεῶς μετιόντων, καὶ οὔτε αἰδῶς, οὔτε τῶν νόμων τὸ δέος, οὔθ' ἢ τῶν μελλόντων ἐλπίς ἱκανὰ κωλύσαι τῆς κακίας τὴν ῥύμην, καὶ οὐδὲ συσκιάζουσι νῦν ὡς πάλαι τὰ πλημμελούμενα, ἀλλ' ἀναιδείᾳ τὴν ἀδικίαν ὀπλίζουσι καὶ παρῆρσιαν τὴν ἀναισχυντίαν προσαγορεύουσι. Καὶ ὁ μὲν λωποδύτης τὸ φωραθῆναι δειμαίνει, ὁ δὲ πλεονέκτης προφὰ νῶς λωποδυτεῖ καὶ τοιχωρυχεῖ καὶ τὰ τοῦ πέλας ἀφαιρεῖται καὶ οἰκεῖα καλεῖ τὰ μηδαμόθεν προσήκοντα. Διὰ ταῦτα κάγω ἀνιῶμαι, καὶ θάνατον ἰμείρομαι, καὶ τῆς παρούσης ἀπαλλαγῆναι γλίχομαι βιοτῆς· στέργω δὲ ὅμως τὰ τῷ Θεῷ δοκοῦντα, καὶ τῶν σοφῶν αὐτοῦ πηδαλίων ἀγαπῶ τὰ κινήματα, καὶ φέρομαι ἢ ἂν φέρη. Παρακαλῶ δὲ καὶ σε γενναίως φέρειν τὰ λυπηρὰ καὶ μεμνησθαι τῶν τοῦ Δημοσθένους ῥημάτων· Δεῖ γάρ, φησί, τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν μὲν ἅπασιν τοῖς καλοῖς, τὴν ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα, φέρειν δὲ ἂν ὁ θεὸς διδῶ γενναίως. Τοιαῦτα δὲ καὶ ὁ Θουκυδίδης πρὸ τούτου συνέγραψε· Φέρειν γάρ, φησί, τὰ τε δαιμόνια ἀναγκαίως, τὰ τε ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀνδρείως. Ταῦτα τῆς σῆς, ὦ ἄριστε, γλώττης προφέρειν. Ἡμεῖς δὲ τοῖς τῶν ἀλιέων συγγράμμασιν ἐντραφέντες, ἅπερ ἐκείνων μεμαθήκαμεν, δυνάμεθα φθέγγεσθαι. Λόγοι δὲ εἰσιν, εὐτελὲς μὲν τὸ ἔλυτρον ἔχοντες, ἀπ[όρρητον] δὲ καὶ μυστικὸν τῶν νοημάτων τὸν θησαυρόν. Τὴν πρὸς τὸν μεγαλοπρεπέστατον στρατηγὸν ποιήσας ἐπιστολὴν πέπομφα τῇ σῇ παιδεύσει.

13 ΟΛΥΜΠΙΩ ΓΕΡΜΑΝΙΚΩ.

Εἰ μή σου τῷ κάλλει τῆς ψυχῆς ἢ τοῦ δόγματος ἐλυμήνατο πρόληψις, καὶ τὸ ὀπτικὸν τοῦ εὐθέως παρατρέψασα ἐτέρωσε πεποίηκε φέρεσθαι, πασῶν ἀρίστην τῶν ἐν βίῳ ἀναστρεφομένων ἔφην ἂν τεθεῶσθαι. Οὕτως εἶλέ με τῶν σῶν ἠθῶν ἢ γλυκύτης. Ἄλλ' ἄχθομαι, καὶ λίαν ἄχθομαι τηλικαύτην ἀρετὴν κεφαλῆς δεομένην ὄρων, καὶ τοσοῦτον κάλλος οἰκοδομίας ἐπὶ σφαλερᾷ κρηπίδος θεώμενος κείμενον. Εὐφρανον τοιγαροῦν ἡμᾶς, ὦ θαυμάσιε, καὶ μεγίστην ἡμῖν σχεδίασον ἑορτήν, τὴν τῆς ὑποβάθρας ἐναλλαγὴν ποιησάμενος, καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ ψεύδους ἀνταλλαξάμενος, καὶ τῶν τῆς ψυχῆς ὀφθαλμῶν τὴν εὐθύτητα κατάρτισον, καθαρότητα προσλαβῶν. Ἐρμῆν δὲ καὶ Μούσας, οὓς τοῖς γράμμασιν ἐντέθεικας σὺν Εὐνομίῳ, πόρρω που τῶν ἱερῶν ἐξόρισον λόγων. Οὐ γὰρ πρέπει γλώσσαις εὖσε βεῖν δεδιδασμέναις δαιμόνων προφέρειν λαοπλάνων ὀνόματα. Τίς γάρ, φησὶν ὁ ἱερὸς Ἀπόστολος, συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίας; ἢ τίς μερὶς πιστῶ μετ' ἀπίστου; ἢ τίς συγκατάθεσις ναῶ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων; Ταῦτα κηδόμενος γράφω, καὶ τὴν σὴν, ὦ φίλη μοι κεφαλή, διψῶν τελειότητα.

14 ΕΙΡΗΝΑΙΩ ΚΟΜΗΤΙ.

Ἐβουκόλησέ με πρόωγν τὴν παρουσίαν τῆς σῆς μεγαλοπρεπείας μηνύσας ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιδιάκονος, καὶ τὴν ψυχὴν ἐπλήρωσεν ἡδονῆς, καὶ ταῖς ἐλπίσιν ἐπτέρωσε, καὶ τὰς ὁδοὺς καταδοκεῖν παρεσκεύασε, καὶ τοῦτο μὲν νύκτωρ ὄνειροπολεῖν, τοῦτο δὲ μεθ' ἡμέραν φαντάζεσθαι. Οὕτω πᾶσαν τὴν ἀγίαν τεσσαρακοστὴν διετέλεσα τῆς σῆς προσδοκῶν ἀπολαύσεσθαι συνουσίας· ἀλλὰ τῶν ἐλπίδων ἐψεύσθην καὶ ὡς

ὄνειρῳ τῆς εὐφροσύνης ἀπέλαυσα. Οὐκ ἂν οὖν αὐτῷ μεμψαίμην· κἄν τούτῳ γάρ μοι μεγάλα κεχάρισται. Ἐμοὶ γὰρ μεγίστην φέρεις παρα ψυχὴν καὶ ὄναρ φαινόμενος, ἢ ποῦ γε δὴ μεθ' ἡμέραν φαντα ζόμενος. Μαθεῖν δὲ ὅλως βούλομαι παρὰ τίνος ἠπάτημαι, οὐχ ἵνα δίκας εἰσπράξωμαι τὸν ἀπατήσαντα, ἀλλ' ἵνα χάριν ὅμο λογίσω· οὐ μικρὰ γὰρ ἐκ τῆς ἀπάτης κεκέρδηκα. Εἰ δέ σοι δοκεῖ καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῖς εὐαγγελίοις ἐκείνοις χαρίσασθαι, καὶ μὴ τι τῶν ἀναγκαιοτέρων κωλύει, χάρισαι μὲν σαυτῷ τῶν ἀγίων τὴν εὐλογία, ἐμοὶ δὲ τὴν σὴν συνουσίαν, ἣν ἔρασματώτα την πάντων ὑπολαμβάνω.

15 ΠΡΟΚΛΩ ΕΠΙΣΚΟΠΩ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἡμεῖς μὲν σμικρὰς καὶ λίαν ἐρήμους πολίχνας οἰκοῦντες καὶ αὐτὴν πολλάκις τὴν ζωὴν δυσχεραίνομεν, ὑπὸ τῶν προ σιόντων καὶ τινος ἐπικουρίας δεομένων ἀποκναιόμενοι· ἡ δὲ ὑμετέρα ἀγιότης πόλιν οἰκοῦσα, μᾶλλον δὲ πέλαγος ἀ[νθρώπων] ἔχουσαν [οἴκου]μένην, καὶ ποταμῶν δίκην τοὺς ἀπανταχόθεν προσρέοντας εἰσδεχομένην, οὐ μόνον ἐκείνων προμήθειαν ποιεῖται, ἀλλὰ καὶ τῶν κατὰ πᾶσαν τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην· κἄν τις γραμμάτων πρὸς τινὰ δεηθῆ, οὐδὲ ἀπλῶς οὕτως, ὡς ἐν ὄχλῳ πραγμάτων ὄντες, ἐπιστέλλειν ἀνέχεσθε, οὐ γνησίως μὲν, οὐ γλαφυρῶς δὲ οὐδὲ ἀκριβῶς, ἀλλὰ πάντα ὁμοῦ συντρέχει τοῖς γράμμασι, καὶ κάλλος ὀνομάτων καὶ πλήθος νοημάτων καὶ τάξεως ἀρμονία καὶ τιμὴ τρέφουσα τοὺς δεχομένους τὰ γράμματα, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων τὸ κάλλιστον, ἡ ἐπανθοῦσα τοῖς λόγοις τοῦ φρονήματος μετριότης. Τοιαύτας δεχόμενοι τῆς ὑμετέρας ἀγιωσύνης ἐπιστολάς, λίαν θαυμάζομεν τὴν ἀποστολικὴν ὑμῶν διάνοιαν, καὶ ὀρώμεν ὑμῖν ἀρμοττοῦσαν τὴν θεσπεσίαν ἐκείνην φωνήν· Ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. Οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν. Οὐδὲ χάριν τὸν τῶν ὄλων Θεὸν ἰκετεύομεν ἐπὶ πλεῖστον ὑμῶν τὴν ἀγιωσύνην ταῦτα κινεῖν τὰ πηδάλια, ἵν' ἐξ οὐρίων τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας ὀδεύῃ. Τὸν μὲν λαμπρότατον καὶ πιστότατον τριβοῦνον Ναυ κρατιανὸν ἀγαπῶμεν καὶ διὰ τὴν τῶν ἠθῶν αὐτοῦ καλοκάγαθίαν καὶ τὴν πολλὴν ἡμερότητα. Δεξάμενος δὲ τῆς σῆς ἀγιωσύνης τὰ γράμματα διπλῶς τὸν ἄνδρα καὶ φιλῶ καὶ ἀγαπῶ καὶ γεραίρω.

16 ΝΟΜΩ ΥΠΑΤΩ. 17 ΔΙΟΝΥΣΙΩ ΚΟΜΗΤΙ ΑΝΑΤΟΛΗΣ.

Ἄρχειν ἐτέρων πολλοὶ μὲν ἐθέλουσιν, ὀλίγοι δὲ ἴσασιν. Καὶ δεῖται μὲν γὰρ ἡ τῶν ἀνθρώπων ἐπιμέλεια ὑπὲρ πᾶσαν τέχνην καὶ ἐπιστήμην φρονήσεως, ἵνα ταύτη κοσμούμενος ὁ τούτων ἐπιμελόμενος τὸ πρακτέον εὐρίσκη· δεῖται δὲ καὶ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης, ἵνα τὸ ὑπ' ἐκείνης εὐρεθῆν, ὑπὸ τούτων κυρωθῆν, ἔργον γένηται καὶ μὴ ταῖς ἐναντίας διαφθαρῆ δια θέσεσιν. Οὐδὲ χάριν καὶ τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς φρονήσεως δεῖται ὁ τοιοῦτος· αὕτη γὰρ τὴν ἀντίπαλον διασκεδάννυσσι φάλαγγα. Τούτοις ἡ σὴ κοσμουμένη μεγαλοπρέπεια τῆς ἀρχῆς τὴν ἐπιστήμην κατώρθωσε, [καί] εἶπερ προσῆν τὸ τούτων κεφάλαιον ἡ εὐσέβεια, –σιγῆσαι γὰρ οὐκ ἀνέχομαι, συνήθης γεγενημένος, ἀλλὰ τὰ μέγιστα εἰσηγήσομαι, –οὐκ ἂν ἴσχυσεν ὁ μῶμος τὴν γοῦν τυχοῦσαν λοιδορίαν ὑφῆναι. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτου μακροτέρας μοι δεῖ διαλέξεως. Νῦν δέ σου παρα καλῶ τὸ μέγεθος εἰς καιρὸν χρήσασθαι τῆ τε περὶ τοὺς ἀρχο μένους καλοκάγαθία καὶ τῆ περὶ τὰ κοινὰ κηδεμονία, καὶ στήσαι τὴν Κῦρον, πολλῶν λαμπρῶν καὶ περιφανῶν πόλεων τοῖς δημοσίοις οὖσαν χρησιμωτέραν. Πολλαπλάσια γὰρ ἐκείνων εἰσ φέρει, καὶ οὐκ ἔστι δικαία πάρεργον γενέσθαι συκοφαντίας, ἢ διὰ τὴν χάριν αὐτίκα δὴ μάλα δειχθήσεται. Κατέλαβε γὰρ τὴν βασιλίδα ὁ θαυμασίος ἡμῶν υἱὸς Φίλιππος καὶ διδάξει τὴν ὑψηλοτάτην ἀρχὴν τῆς πόλεως τὰ παθήματα καὶ λήψεται πάντως

ἀλεξίκακα φάρμακα, τὸν ἐπηρτημένον διαλύοντα κίνδυνον. Διά τοι τοῦτο μικρὰν ἀναβολὴν ἐπαγγέλλω· ἐλπίζομεν γάρ, ὡς τὸ ζοφῶδες τοῦτο καὶ τετριγὸς νέφος ὁ φιλάνθρωπος ἡμῶν ὅτι τάχιστα διασκεδάσει δεσπότης.

18 ΑΡΕΟΒΙΝΔΩ ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΗ.

Ἦνίκα μὲν τὸν μονήρη μετήειν βίον πάντων ὁμοῦ προηροῦ μην τὴν ἡσυχίαν· τοῦτο γὰρ ὁ ἐκείνου τοῦ βίου παρακελεύεται νόμος. Ἐπειδὴ δὲ ἀνάξιον ὄντα με ψυχὰς ποιμαίνειν ἐκέλευσεν ὁ Θεός, ἀναγκάζομαι καὶ παρὰ γνώμην πολλάκις ἐπιμελεῖσθαι πραγμάτων, ὧν ἡ φροντὶς ἀν[ιαρ]ὰ μὲν ἐμοί, ἔννομος δὲ <καὶ> τοῖς χρωμένους ὠφέλιμος· ὁ γὰρ ἀποστολικὸς νόμος βοᾷ· Εἰ πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· καὶ πάλιν· ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ. Τούτοις δουλεύων τοῖς νόμοις, τὴν ὑμετέραν διὰ γραμμάτων μεγαλοφυΐαν προσφθέγγομαι καὶ τὸ Σεργιθέον χωρίον (τῆς ἐνορίας δὲ τοῦτο τῆς ἡμετέρας ἐστίν), ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν τελοῦν, ἀπολαῦσαι φιλάνθρωπίας ἀντιβολῶ. Τρύχει γὰρ τοὺς τοῦτο γεωργοῦντας ὁ τοῦ ἐλαίου κανὼν, ὃν εἰσπράττονται, μήτε πέρυσιν μήτε τῆτες τῆς γῆς τεκούσης καρπὸν ἢ λίαν ὀλίγιστον. Πρέπει δὲ ὑμῖν, συνέσει λαμπρυνόμενοι, ἢ καὶ τὴν ἀνδρείαν κοσμεῖτε, † τὰ θεόθεν χορηγούμενα παρὰ τῶν γηπόνων, κὰν ἐπίσχη ποτὲ τῶν καρπῶν τὴν φοράν †, φειδοῦς ἀξιοῦν τοὺς τὴν γῆν ἐργαζομένους, τὴν ὠρισμένην πρόσοδον ἀποδοῦναι μὴ δυναμένους· οὐδὲ γὰρ οἱ κρουνοὶ προσφέρειν δύνανται τῶν ὑδάτων τὰ νάματα, παρὰ τῶν πηγῶν μὴ δεχόμενοι. Ταύτην ἡμεῖς προσφέρομεν τὴν παρά κλησιν, ὑπὸ τῶν γεωργῶν πολλάκις ἐνοχληθέντες. Ἡ δὲ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια τὸ πρακτέον σκοπήσασα καὶ τὸ εἶκός ἐν τοῖς εἰρημένους εὔοιδ' ὅτι μεταδώσει φιλάνθρωπίας, ἄτε δὴ ταύτης παρὰ τοῦ Θεοῦ τῶν ὄλων ποθοῦσα τυχεῖν.

19 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩ ΑΠΟ ΥΠΑΡΧΩΝ.

Διεκόσμησε μὲν τῷ λόγῳ τῶν ἀνθρώπων τὴν φύσιν ὁ τῶν ὄλων θεός· οὗ δὴ χάριν καὶ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν τὸ δέον εὐρίσκει· καὶ μάρτυρες οἱ πάλοι γενόμενοι, παρ' ἐτέρων μὲν οὐ δεξάμενοι νόμους, αὐτοὶ δὲ νόμους εὐρόντες καὶ τὴν λογικοῖς ἀρμόττουσαν πολιτείαν εἰσενεγκόντες. Εἰ δέ τις πρὸς τῇ φύσει καὶ παιδείᾳ προσλάβει καὶ τοῖς ἐτέρων νόμοις ἐπιμελῶς ἐν τραφείῃ, οἷόν τινα ὕλην προσφέρει τὴν παντοδαπὴν διδασκαλίαν τῇ φύσει. Ἡ δὲ ἀποκρίνει μὲν τὰ περιττὰ ὡς ἐπιστήμων, τὰ δὲ ὀνησιφόρα δέχεται καὶ κατασκευάζει τὰ ἀξία ραστα τῆς ἀρετῆς ἀγάλματα· οὔτε γὰρ παρὰ τῶν ποιητῶν οὔτε παρὰ τῶν φιλοσόφων οὔτε μὴν παρὰ τῶν ἄλλων λογογράφων ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε δέχεται τὰ μαθήματα, ἀλλὰ τὴν μέλιτταν μιμουμένη, τὸ μὲν χρειώδες συλλέγει, τὸ δὲ περιττὸν χαίρειν ἔῃ. Τοῦτον ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια τὸν βίον ἀσπαζομένη ἠὔξησε τὸν ἐντεθέντα τῇ φύσει λόγον, μᾶλλον δὲ τοῦτον κρυπτόμενον ἔδειξεν· ὑποβρύχιον γὰρ αὐτὸν τὰ πάθη ποιεῖ· ἀλλ' ὅταν ἐπιτύχη πτερῶν, ὑπερνήχεται καὶ ἀναδύει καὶ ὡς ἐν φωτὶ πολιτεύεται. Τούτου εἵνεκα διαφερόντως τὴν ὑμετέραν μεγαλοφυΐαν ὑπὲρ τῶν προμηθείας δεομένων ἀντιβολῶ· λογικώτερον γὰρ κινουμένη μετὰ πλείονος αὐτῶν προθυμίας ἐπιμελεῖται. Ταύτης ἀπολαῦσαι τῆς κηδεμονίας παρακαλῶ καὶ τὸν θαυμασιώτατον καὶ λαμπρότατον Διονύσιον, ἄρξαντα μὲν οὐ κατὰ γνώμην, πενία δὲ συζῶντα, ἐπιεικῆ δὲ καὶ μέτριον ἀσπαζόμενον βίον, εἰσπραττόμενον δὲ ἄμηνδ' ὁδοῦ ἀντ' ἐλευθέρου γενόμενος δυνήσεται ἂν ἀποδοῦναι. Εἰ δὲ καὶ τῶν οἰκείων συμφορῶν ἐπιτραπέϊα διδάξαι τὴν τραγωδίαν (ἐπιτρέψετε δὲ πάντως, ἡμερότητι λαμπρυνόμενοι), οἴκτου καὶ φειδοῦς ἀπολαύσεται οὐ παρ' ὑμῶν μόνον τῶν

προχείρων εἰς ἔλεον, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν τάναντία προαιρουμένων. Οὕτως ἔλεινόν τῶν τούτου παθημάτων τὸ δράμα.

20 ΠΡΟΚΛΩ ΕΠΙΣΚΟΠΩ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Καὶ δι' ἑτέρων μὲν γραμμάτων τῇ σῆς ἀγιότητος προσήγαγον δεξιᾶ τὸν μεγαλοπρεπέστατον ἡμῶν υἱὸν Φίλιππον καὶ τῆς σῆς αὐτὸν ἀπολαῦσαι προμηθείας ἰκέτευσα· προσθεῖναι δὲ τῇ προτέρᾳ δευτέραν ἐπιστολὴν ὁ θεοφιλέστατος καὶ ἀγιώτατος προσέταξεν ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ὁ κύρις Ἰάκωβος, παρεγγυή σας καὶ τοῦτο προσθεῖναι τοῖς γράμμασι καὶ διδάξαι σου τὴν ἀγιωσύνην, ὡς καὶ αὐτὸς δι' ἡμῶν τὴν χάριν αἰτεῖ. Ὁ δὲ τῷ Θεῷ διὰ τὴν τῆς ἀρετῆς ὑπερβολὴν ἀξιέραστος καὶ τοῖς τοῦ Θεοῦ δῆπουθεν ἀξιάγαστος, διαφερόντως δὲ τῇ σῇ ὁσιότητι, ἢ καὶ γράμμασι πρώην αὐτὸν ἐψυχαγώγησε καὶ πολλαῖς ἐταινίωσεν εὐφημίαις. Διὰ ταύτην τοίνυν τὴν ἱερὰν καὶ φιλάτην τῷ Θεῷ κεφαλὴν ἀπολαυσάτω τῆς ὑμετέρας κηδεμονίας καὶ σωθήτω τῇ πόλει τῇ ἡμετέρα τὸ σχῆμα.

21 ΑΡΕΟΒΙΝΔΑ ΠΑΤΡΙΚΙΩ. 22 ΕΥΣΕΒΙΩ ΕΠΙΣΚΟΠΩ [ΑΝ]ΚΥΡ[ΑΣ].

Εἰ τοὺς θεῖους ἐφύλαττε νόμους τῶν ἀνθρώπων ἢ φύσις, μονίμων ἂν καὶ διαρκῶν ἀπήλαυσεν ἀγαθῶν. Ἐπειδὴ δὲ τῆς εὐθείας ἐξετράπημεν τρίβου καὶ τῶν θείων κατεφρονήσαμεν ἐντολῶν, ἀναγκαίως ὀδυνηρῶ προσεκληρώθημεν βίω, ἵνα τῶν λυπηρῶν τὰς αἰτίας ἀνερευνῶντες, καὶ μητέρα τούτων τὴν ἀμαρτίαν εὐρίσκοντες, φεύγωμεν μὲν ταύτην ὡς πολεμίαν, τοὺς δὲ θεῖους ἀσπαζώμεθα νόμους. Τούτου δὴ χάριν οὐ μόνον τινὲς τῶν ἀνθρώπων τῆς εὐκληρίας ἐκπίπτουσι, ἀλλὰ καὶ πόλεις καὶ ἔθνη τὴν εὐπραξίαν ἀποβάλλουσι καὶ εἰς ἔσχά τὴν μεταπίπτουσι δυσκληρίαν. Τοῦτο δὴ πέπονθε καὶ ἡ πάλαι Λιβύη, νῦν δὲ Ἀφρικὴ καλουμένη· πάντων γὰρ οὕσα πλήρης τῶν ἀγαθῶν, ἔρημος τούτων ἐξαπίνης ἐγένετο. Ἄγουσι δὲ ταύτην καὶ φέρουσιν ἄνδρες ἡμέρον μὲν οὐδὲν ἔχοντες, ὠμότητι δὲ καὶ θηριωδίᾳ συζῶντες· οὐδὲ χάριν οἱ πλεῖστοι τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τὴν ξένην ἀντὶ τῆς πατρίδος προείλοντο, παραψυχὴν ἔχοντες τὴν εἰς Θεὸν ἐλπίδα καὶ πρόσοδον τῆς ἀναγκαίας τοῦ σώματος χρείας τῶν θεοφιλῶν ἀνδρῶν τὰς χεῖρας. Εἷς τούτων ἐστὶν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος, ὁ κύριος Φλωρέντιος, ὃς τὴν μεγίστην μὲν πόλιν καταλαβεῖν ἐπείγεται, διὰ δὲ τῆς σῆς ἀγιότητος τὴν πορείαν ποιεῖται· καὶ οἶδ' ὅτι λιμένι προσορμισθήσεται εὐόρμω τε καὶ εὐστόμω καὶ ἀπηνέμω καὶ πλήρει παντοδαπῶν ἀγαθῶν. Ἐγὼ δὲ αὐτοῦ πρὸς ὀλίγον τῆς συνουσίας ἀπολαύσας, ἀπανάμην † καὶ τῆς σῆς [σεμ]νό τητος προσρήσεις †, ἦν περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι, καὶ ἅμα πέμπειν ἐπείγομαι, καὶ θυμηδίαν ἐξ αὐτῆς ποριζόμενος, καὶ εἰς τὰς ὑπὲρ ἐμοῦ εὐχὰς τὸν ἀξιόχρεον πρεσβύτην διεγείρων.

23 ΑΕΡΙΩ ΣΟΦΙΣΤΗ.

Πάλαι μὲν Ἀθηναῖοι τὰς σικελικὰς ἀπωδύροντο συμφοράς· τὰς δὲ Λιβύης καὶ Καρχηδόνας ὁ παρῶν ἐβλάστησε χρόνος. Ἀνιαιότεραι δὲ αὐταὶ καὶ πολλῶν χαλεπώτεραι. Βαρβαρική αὐτὰς ὠμότης καὶ θρασύτης ἐπήνεγκεν. Τούτων καὶ ὁ εὐγενέστατος γεγένηται Μαξιμιανός, καὶ τραγωδῶν τὰ παθήματα κεντεῖ τοὺς ἀκούοντας καὶ τῶν δακρύων ὀχετεύει τὴν λιβάδα. Μεμαρτύρηκε δὲ τοῖς παρ' αὐτοῦ λεγομένοις ἀλήθειαν ὁ θεοφιλέστατος καὶ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος, ὁ κύρις Ἰουβενάλιος, γράμμασι τὴν μαρτυρίαν ἐνθεῖς. Ἀπολαυσάτω τοίνυν τῆς Ἀλκινόου φιλοξενίας, ἐπεὶ καὶ οὗτος πολλὰς τρικυμίας διέφυγε. Χαλεπὰ γὰρ καὶ τὰ τῆς ἡπείρου ναυάγια.

24 ΒΑΣΙΛΕΙΩ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩ.

25 ΜΑΡΤΥΡΙΩ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩ.

26 ΟΥΛΠΙΑΝΩ ΚΟΜΗΤΙ,

27 ΙΣΟΚΑΣΙΩ ΣΟΦΙΣΤΗ.

Πρὸς τοὺς ἀττικοὺς ὑμῶν πάλιν τρέχουσι λειμῶνας αἱ ἡμέτεραι μέλιτται, τῇ πείρᾳ μαθοῦσαι τῶν ἀνθέων ἐκείνων τὸ χρήσιμον. Ἐμφορησάτω τοίνυν αὐτὰς ἡ ὑμετέρα παιδεύσεως τοῦ μέλιτος καὶ διδασκᾶτω τὰ κηρία μετ' ἐπιστήμης ὑφαίνειν. ἡ ὑμετέρα γὰρ εὐκλεία τῶν φοιτητῶν ἡ εὐγλωττία. Ἐγὼ δὲ καὶ πλείονος αὐτοὺς ἀπολαῦσαι προμηθείας παρακαλῶ. Βούλομαι γὰρ καὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν λαμπρύνεσθαι τοῖς ὑμετέροις καρποῖς.

28 ΤΩ ΑΥΤΩ.

Εἰ πλείους εἶχον υἱεῖς, πλείους ἂν ὑμῖν ἐξέπεμψα φοιτητὰς. Οὐδὲ τοίνυν ἔχω, καὶ πέμπω καὶ τῆς ὑμετέρας παιδεύσεως μεταλαχεῖν ἀξιῶ. Τούτων εἷς ἐστὶν ὁ εὐγενέστατος υἱὸς ἡμῶν Θεόδοτος, καὶ τῇ πατρῴᾳ σεμνυνόμενος εὐγενείᾳ, καὶ τρόποις οἰκείως κοσμούμενος. Καὶ διὰ ταῦτα τοίνυν καὶ δι' ἐμὲ παρακαλῶ σου τὴν σοφίαν ἀναλαβέσθαι τοῦτο τῆς εὐεργεσίας τὸ εἶδος· εὐεργεσία γὰρ ἐστὶ, κατὰ γε τὸν τῆς σῆς μεγαλοπρεπείας σκοπόν, εἰ καὶ τοῖς εἰδόσι τὰ τῶν πόλεων πράγματα βλάβη νομίζεται. Τοῦτο γὰρ ἡ σὴ ποιοῦσα μεγαλοπρέπεια τὴν πατρικὴν αὐτῆς δεῖξει φιλοστοργίαν.

29 ΚΥΡΩ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩ.

Αἰτηθεὶς πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν γράμματα παρὰ τοῦ δεῖνος καὶ τοῦτο ποίησας, εἰληφέναι μᾶλλον ἢ δεδωκέναι χάριν ᾤθηθην· ἄμφω γὰρ μοι προσφιλεῖς, καὶ ὁ αἰτήσας καὶ ἡ σὴ θεοσέβεια πρὸς ὃν ἤτησεν. Ἐγὼ μὲν οὖν οὕτω διακείμενος γέγραφα· ἡ δὲ σὴ εὐλάβεια καὶ αὐτὸν μεθ' ἡδονῆς θεασάσθω καὶ ἡμᾶς τοῖς ἀμοιβαίοις εὐφρανάτω. Τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ τὴν φιλίαν αὐξήσεις.

30 ΑΡΧΕΛΑΩ ΕΠΙΣΚΟΠΩ ΣΕΛΕΥΚΕΙΑΣ.

Τέμνειν ἡ θάλαττα τὰς ἡπείρους ἀμφοτέρας νομίζεται, τὸν μέσον τούτων χώρον κατέχειν διαταχθεῖσα. Ἄν δέ τις τὸ ἀληθές ἐρευνῆσαι θελήσῃ, συνάπτει μᾶλλον ἢ τέμνει τὰ πέρατα· ῥαδίαν γὰρ τοῖς ἐμπόροις καὶ ταχεῖαν τῶν ἀναγκαίων ποιῆσθαι τὴν κομιδὴν παρέχουσα, τὴν ἀντίπεραν ἡπειρον τρέχειν ἐνταῦθα παρασκευάζει, καὶ ταύτην πρὸς ἐκείνην ὀρμᾶν, καὶ τὴν ὀθόνην ἐκτείνειν, καὶ κινεῖν τὰ πηδάλια. Εἰ δὲ καὶ ἡπειρος ἦν ἡ θάλασσα, τίς ἂν ἴσχυσε τῶν ἐμπόρων, τσαύτης ὁδοῦ προκειμένης, ἢ τὸ ἐνδόν ἐκάστη χώρα φέρειν, ἢ τὸ περιττὸν ἐκφέρειν; Νῦν δὲ αὕτη τὰ νῶτα τοῖς πλείν βουλομένοις παρέχουσα, καὶ τῶν πωλούντων καὶ τῶν ὠνούμενων τὰς χρεῖας ἀποπληροῖ. Ἐπαινώ μὲν οὖν καὶ διὰ ταῦτα, ἐπαινώ δὲ πλέον ὅτι μοι πρόξενος καὶ τῶν πρὸς τὴν σὴν ὁσιότητα γραμμάτων γεγένηται, καὶ διὰ τὴν χρεῖαν ἡμᾶς τῶν ἀναγκαίων παρ' αὐτὴν καλέσασα, παρεσκεύασε τῇ θειοτάτῃ καὶ πάντων ἐμοὶ φιλάτῃ προσδιαλεχθῆναι κεφαλῇ. Ἐκείνης μὲν οὖν ἔπαινος ἀληθῆς τὸ τῆς σῆς θεοσεβείας γειτόνημα· λιμὴν γὰρ ὑπάρχεις λιμὲν νος, τοὺς ἐν αὐτῷ τῷ λιμένι χειμαζομένους

δεχόμενος και τῶν τῆς ἀδικίας ἀπαλλάττων κυμάτων. Τῇ δὲ σῆ ὀσιότητι κόσμος οὐχ ὀλιμῆν, ὀ τὰς τῆς οἰκουμένης ὀλκάδας δεχόμενος, ἀλλὰ τὸ χρῆμα τῆς ἀγάπης τῆς θείας.

31 ΑΝΕΠΙΓΡΑΦΟΣ.

Ἐγὼ μὲν και λόγων λαμπρῶν ἄμοιρος και ἔργων ἔρημος ἀγαθῶν. Αὐτὸς δὲ φιλίας νόμους πληροῖς, φίλοις ἐπαίνους ὑφαίνων, και τῇ δυνάμει τῶν λόγων τούτους αἴρων εἰς ὕψος, και δεικνὺς πόσῃν ἔχουσι ῥώμῃν οἱ λόγοι, ὅτι και τὰ λίαν σμι κρὰ μεγάλα δεικνύειν ἰσχύουσιν· ὦν τὸ κάλλος και τὸ κράτος πανταχόθεν συναγαγῶν, τούς τούτων προσφέρεις καρπούς, νῦν μὲν ἐν συνουσίαις διαλεγόμενος, νῦν δὲ διὰ γραμμάτων φθεγ γόμενος, και τὴν ἀττικὴν εὐγλωττίαν τιθεῖς ἐν τοῖς γράμμασι, και πλέον τῇ τῶν λόγων ἡδονῇ τούς ἐντυγχάνοντας θέλγων ἢ αἰ τοῦ μύθου Σειρήνες τὸν Ὀδυσσεά ταῖς ὦδαῖς κατεκλήλησαν. Και ταῦτα γράφω πείρα μᾶλλον ἢ φήμη πιστευῶν· και γὰρ τὰ ὦτα διαλεγόμενῶ σοι πολλάκις ὑπέσχον, και νῦν ἐν τοῖς γράμμασι δὲν ἦδειν ἔθεασάμην, και χάριν πολλὴν ὠμολόγησα τῶ αἰδεσιμωτάτῳ Φασαγνίῳ, τοιαύτην μοι λόγων εὐωχίαν κομίσαν τι, και εὐγνώμων περὶ τήνδε τὴν εὐεργεσίαν γεγέννημαι. Ἄ γὰρ ἐπήγγειλεν ἀσμένως ἐπήκουσα· εἰ δὲ και πέρας ἔλαβε κατα θύμιον, ὅπερ αὐτὸν ἡγάγεν ὡς ἡμᾶς, τῆς αὐτοῦ σπουδῆς ἔργον τοῦτο νομιζέσθω και ἐμμελείας. Ἡ δὲ σῆ ἀρετὴ συχνῶς ἡμῖν γραφέτω και ἡδονὴν προξενείτω.

32 ΘΕΟΔΩΤΩ ΕΠΙΣΚΟΠΩ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ.

Ἔστιν ἄρα και παρὰ τῶν ἀδικεῖν ἐπιχειρούντων εὐεργεσίας ἀπόλαυσις μεγίστη, και τούτου μοι γέγονεν ἢ πείρα διδάσκαλος· πλείονα γὰρ χρόνον τῇ Ἀντιοχέων ἐνδιατρίψας, τῆς ἀδικίας χάριν ἐκείνης ἀναγκασθεῖς, πλουσίως τοῦ τῆς σῆς ὀσιότητος ἀπέλαυσα μέλιτος, και ἔγνωσα σαφέστερον ὅσων ἀγαθῶν πρόξενος ἢ τῆς σῆς ὀσιότητος συνουσία. Ἐνίκα γὰρ τὸν κατὰ τῆς ἀδικίας πόνον ἢ τῆς σῆς θέας παραψυχὴ και ἐσύλα τὴν ὀδύνην ἢ τῆς σῆς γλυκύτητος ἡδονή. Ἄληστον τοίνυν τῆς περὶ ἡμᾶς σου φιλοστοργίας ... 33 ..., ἔλαβεν ἐξουσίαν και τῶν ὑπάρχων πρῶτος ἀναγορευθεῖς, ἀλλ' ὅτι σοφίας γέμων ἀνὴρ, εὐεργετεῖν ἐπιστάμενος, τιμῶν ἀρετὴν, ἄρχειν εἰδῶς, ἀκλινῆ τὰ τῆς δίκης κατέχων στάθμια, ζυγοῦ περὶ τὸ δίκαιον ἀκριβέστερος, ἔλεειν τούς ἀρχομένους ἐσπουδακῶς, φιλανθρωπία συμβούλῳ κεκρημένος, τὰς πόλεις ἀνεγείρων κειμένας, τὰ τούτων βουλευτήρια ψυχὸρραγοῦντα και μόνους ὀνόμασι γνωριζόμενα πρὸς ζωὴν ἐπανάγων, τούς κεκτημένους και συντελεῖν ἡναγκασμένους και λοιπὸν ἀπει πόντας ψυχαγωγῶν τῇ τῆς ἐξουσίας δυνάμει, και ἀπαξαπλῶς πάντα ποιῶν, ἃ τὸν τῶν ὄλων πρῦτανιν θεραπεύει Θεὸν και τὸν πάντων ἡμερώτατον βασιλέα· συμφρονεῖ γὰρ Θεῶ εὖσε βεῖν βεβουλημένος. Διὰ ταῦτα ἡδόμεθα, διὰ ταῦτα ἐορτὴν τὸν βίον νομίζομεν. Ἄλλ' ὀ πάντων ἐξοχώτατος οὐκ ἐξουσία μόνον, ἀλλὰ και τῇ περὶ τὸ εὐεργετεῖν σπουδῇ, δὸς ἡμῖν πρῶτην χάριν ἐν τούτῳ τῶ θρόνῳ, ἦν πρῶτην ἐπήγγειλα. Γέγραφα γὰρ ἡδὲ τῶ ὕμετέρῳ μεγέθει, ἔτι τοῦ βασιλέως ὑπαγορεύοντι τούς νόμους, ἰκετεύων ἀπαλλαγῆναι τὸν εὐλαβέστατον και θεοφιλέστατον Ἐυθάλιον τὸν πρεσβύτερον τοῦ τῆς πραιτούρας Τελέσματος, ἀνδρα φιλοσοφίας ἀπάσης μεστὸν τῆς τε ἐν γράμμασι τῆς τε ἐν πράγματι, και βραχεά κεκτημένον, μόλις αὐτῶ και οἰκείους ἀποχρῶντα. Εἰσπραχθῆναι δὲ τούτο τὸ τέλος προσέταξεν αὐτὸν ὀ μεγαλοπρεπέστατος και ἐνδοξότατος τῆς πόλεως ὑπαρχος, ἀγνωῶν ὡς οὐκ ἔστι λαμπρότατος, ἀλλὰ πρεσβύτατος ἀνὴρ. Και εἰ λαμπρότατος δὲ ἦν ἔτι, ἀπὴλ λακτο ἀν τοῦ τοιούτου τέλους, τοῦ τούς μεμοριαλίους τετιμηκότος νόμου τοῦτο σαφῶς διαγορεύοντος. Ἄλλὰ δέομαι και πάλιν δέομαι και ἀντιβῶ. Τιμήσατε

φιλοσοφίαν· ὕβρεως τὴν ἱερωσύνην ἀπαλλάξατε· ταύτην ἡμῖν χαρίσασθε τὴν ἀτέλειαν. Ῥάδιον δὲ ὑμῖν βουλευθεῖσι τοῦτο· τοῖς γὰρ ὑμετέροις νεύμασιν ἀκολουθεῖ τὰ πράγματα. Βουλήσεσθε δὲ εὖ οἶδ' ὅτι, καὶ κοινὰς καὶ ἰδίας χάριτας παρέχειν ἐσπουδακότες.

34 ΜΑΡΑΝΑ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΩ.

Οὐκ οἶδα ὅ τι σε προσείπω, ἄφιλον ἢ μισόπολιν; τὸ μὲν γὰρ ἀληθὲς ἀγνοῶ· δυοῖν δὲ θάτερον ὑπονοεῖν με παρασκευάζει τὸ μηδεμιᾶ τῶν ἑορτῶν πρὸς ἡμᾶς παραγενέσθαι, ἀλλὰ προτιμῆσαι φιλίας καὶ πατρίδος ἀγρὸν καὶ ζεύγη καὶ σκαπάνας ἢ τοὺς περὶ χρεῶν καὶ ὄρων ζυγομαχοῦντας καὶ παρὰ τὰ ζυγὰ τῆς σῆς θέοντας ψήφου. Ἐγὼ δὲ λίαν ἀσχάλλω ὑπὸ τῶν ἐγκόνων τὴν πατρίδα ὑβριζομένην θεώμενος καὶ περιδεῖν οὐκ ἀνέξομαι. Ἴνα τοίνυν τοιαύτην φύγης γραφήν, κατάλαβε τὴν ἐνεγκοῦσαν καὶ ποιήσον λαμπροτέραν τῇ παρουσίᾳ· ἄτοπον γὰρ τὸν μὲν ἀγρὸν τῇ σῇ οἰκίσει φαιδρύνεσθαι, τὴν δὲ πόλιν τῇ σῇ ἀποδημίᾳ σμικρύνεσθαι.

35 ΡΩΜΥΛΩ

Καὶ πατέρες τῶν σωφρονούντων παίδων οἰκειοῦνται τὴν εὐκλειαν καὶ δεσπότηαι τῶν εὐνῶν οἰκετῶν περὶ πολλοῦ ποιοῦνται τὴν θεραπείαν. Εἰ δὲ παρ' ἀνθρώποις τοιοῦτος πολιτεῦται νόμος, ἔνθα φθόνος πολλάκις κρατεῖ, πολλῶ μᾶλλον ἐπὶ Θεοῦ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀπαθῶς πάντας εὐεργετεῖν πεφυκότος. Διὸ νῦν μὲν Ἀβραὰμ λέγει· Εὐλογίησω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, νῦν δὲ τοῖς ἱεροῖς ἀποστόλοις· Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς, ἐμὲ δέχεται· Ἐπειδὴ τοίνυν οἰκειαν ἡγεῖται τὴν τῶν τροφίμων τιμὴν, παρακλήθητι, θαυμασιώτατε, τοὺς Προφήτας αὐτοῦ, τοὺς ἀγίους Ἀποστόλους τῇ παρουσίᾳ τιμῆσαι.

36 ΘΕΟΔΟΤΩ ΑΡΧΟΝΤΙ.

Παιδίσι μὲν ἢ μορμῶ φοβερὰ, μειρακίσι δὲ παιδαγωγοὶ καὶ διδάσκαλοι, τοῖς δὲ εἰς ἄνδρας τελοῦσι ἤδη πάντων ἐστὶ φοβερώτατον δικαστὴς καὶ βῆμα καὶ κήρυκες καὶ ῥαβδοῦχοι καὶ εἰσπράξεις· ἂν δὲ δὴ καὶ ἀπορία τούτοις προσῆ, διπλοῦν τὸ δέος γίνεται. Τί δήποτε ταῦτα διεξήλθον, ἐγὼ τὴν σὴν ἀρετὴν διδάξω. Ἐγκαίνια τῶν ἀποστολικῶν καὶ προφητικῶν σηκῶν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ Γορπιαίου μηνός, Θεοῦ νεύοντος, προσδοκῶμεν ἐπιτελέσαι. Δεδίασι δὲ τὴν σὴν παρὸς σίαν οἱ παρ' ἡμῖν, ὡς ἔφην, πολιτευόμενοι. Δεδίασι δὲ οὐ τὸν πραότατον Θεόδοτον, ἀλλ' ὃ περιέκισαι τῆς ἀρχῆς προσωπεῖον· οὐ χωρὶς, πολλοῦ ἂν ἐπριάμεθα καὶ παρεῖναι ἡμῖν ἑορτὰ ζουσι καὶ κοινωνεῖν τῆς πανηγύρεως καὶ τὴν πόλιν κοσμεῖν καὶ κορυφαῖον εἶναι τῶν συνιόντων. Παρακλήθητι τοίνυν, ὦ ἄριστε, ἱερομηνία τὸν Γορπιαῖον δοῦναι καὶ τοῦτον ἀναθεῖναι Θεῷ καὶ τοῖς τοῦ Θεοῦ ἑρασταῖς καὶ ἐρωμένοις. Οὕτω γὰρ καὶ ἀπὼν κοινωνήσεις τῆς πανηγύρεως, ἡσυχία καὶ ἀνακωχῆ τοὺς ἀγίους Ἀποστόλους καὶ Προφήτας γεραίρων, καὶ τῆς παρ' αὐτῶν εὐλογίας ἀπολαύσεις, καὶ <τὸν> Θεὸν θεραπέυσεις τὸν τῇ τιμῇ τῶν ἀγίων τερπόμενον, χαριῆ δὲ καὶ ἡμῖν τοῖς εἰρήνην καὶ θυμηδίαν κεχυμένην ἐν τῇ ἑορτῇ ἐκείνῃ ἐφιεμένοις καὶ εὐχομένοις.

37 ΝΕΩΝΙ ΑΡΧΟΝΤΙ.

Οὗτος ἡγεμονίας ὄρος· αὕτη ἀρχὴ δικαία καὶ συμφέρουσα τοῖς κοινοῖς. Ἡ γὰρ τῶν ἀρχομένων ἐπιμέλεια οὐ τούτους μόνον εὐεργετεῖ, ἀλλὰ καὶ τοὺς τὴν ἀρχὴν ἐγχειρήσαντας ὀνίνησιν ὅτι μάλιστα. Οἱ μὲν γὰρ ἀμέτρως θατέρου μέρους κηδόμενοι ἐκατέρω λυμαίνονται· οἱ δὲ τὸ δραστήριον κερὰν νύντες ἡμερότητι, καὶ φιλανθρωπία τῆς πράξεως ἀμβλύνοντες τὸ σφοδρὸν, καὶ τὸ μέτρον τιμώντες, κατὰ τὸν φιλόσοφον

ὄρον, οὗτοι καὶ τοὺς εἰσπραττομένους καὶ τοὺς εἰσπράττειν κελεύον τας ἀτεχνῶς εὐεργετοῦσι. Τοῦτο τὴν σὴν οἶδα ποιοῦσαν λαμ πρότητα· ἀγχινοία γὰρ κυβερνᾷς τὴν ἐξουσίαν, καὶ διὰ τοῦτο πατρικῇ μὲν ἡμερότητι χαίρεις, ἡπίοις δὲ λόγοις κεκρημένος, ἀπηνοῦς παντός καὶ πῦρ πνέοντος ἄμεινον τῶν εἰσφορῶν τὰς εἰσπράξεις ποιῆ. Αἰσχυρόμενοι γὰρ σου τὸ πρᾶον οἱ ἀπαιτούμενοι, τῆς πενίας ἐπιλανθανόμενοι, καὶ τῶν εὐτελῶν ρακίων γυμνοῦνται. Ἀμέλει καὶ νῦν ἐν τσαύτῃ σπάνει χρυσίου τῶν ὠνίων ἐρρίμμένων, οὐδενός οὐχ ὕγροϊς οὐ ξηροῖς προσιόντος καρποῖς, κατὰ πέντε καὶ δέκα καὶ εἴκοσι δανεισάμενοι χρυσί νους, καὶ τοὺς παρ' ἡμῖν ἰδρυμένους ἀποδύσαντες στρατιώτας ἀπέστειλαν τὸ χρυσίον, ὅσον δοθῆναι προσέταξας. Τσαῦτα δύναται ἡμερότης κεκραμένη συνέσει· ἀληθές γὰρ ἀτεχνῶς ἐκεῖνο τὸ τραγικόν, ὅτι· Σοφὸν ἐν βούλευμα πολλὰς χεῖρας νικᾷ ... Οὕτω τοίνυν, ὧ ἄριστε, διατελεῖς κυβερνῶν, ἐρρῶσθαι πολλὰ τοῖς παροξύνουσι λέγων καὶ τὴν τῶν κοινῶν προμήθειαν πάντων ὁμοῦ προτιμῶν. Οὕτω γὰρ καὶ τὸν τῶν ὄλων θεραπεύσεις Θεὸν καὶ βασιλεῖ τὰς ἐγχειρισθείσας σοὶ διασώσεις π[όλει]ς καὶ τὴν εὐκλειαν τὴν παρὰ πάντων τρυγήσεις.

38 ΙΣΟΚΑΣΙΩ [ΣΟΦΙΣΤ]Η.

Τ[ὸν] καλὸν καὶ ἀγαθὸν Γερόντιον, ὃς οἶδε μὲν ἄριστα ξύλα τεκταίνειν, ἔμαθε δὲ παρὰ τῆς τέχνης ζῶν καὶ δένδρων παντοδαπῶν εἰκόνας ἐνθεῖναι τοῖς ξύλοις, ἔχει δὲ τὸν τρόπον νικῶντα κάλλιστον τὴν ἀρετὴν τῆς τέχνης, ἀπέστειλά σου τῇ μεγαλοπρεπείᾳ, κομιδῇ μὲν αὐτοῦ τῆς τέχνης δεόμενος, τὴν ὑμετέραν δὲ θεραπείαν τῆς ἡμετέρας προτιμήσας χρείας. Μαθὼν γὰρ παρὰ τοῦ λαμπροτάτου Εὐρυκτιανοῦ, ὅτι τοῦ ἀνδρὸς εἰς τὴν τῆς οἰκίας ποικιλίαν τὸ μέγεθος δεῖται τὸ σόν, εὐθύς αὐτὸν πέπομφα τῇ σοφίᾳ τῇ σῆ, ὥστε τοῖς ἀρίστοις τῶν ὁμοτέχνων ἐγχειρίσαι τοῦργον καὶ τὴν ταχίστην ἐπανελθεῖν ὡς ἡμᾶς. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐν χερσὶν ἔχοντες τὸν ἄνδρα προτετιμήκαμεν τὰ ὑμέτερα, τῆς αὐτῆς τυχεῖν χάριτος ἐπαγγέλλομεν· τευξόμεθα δέ, ἢν ἐπιστήσας τοῖς ὑμετέροις ἔργοις οὐς δεῖ, ὡς τάχιστα ἐπανέλθῃ πρὸς ἡμᾶς.

39 ΑΝΤΙΟΧΩ ΑΠΟ ΥΠΑΡΧΩΝ.

Πολλαχόθεν μὲν καὶ ἄλλοθεν τὴν ὑμετέραν ἐστὶν ἰδεῖν δικαιοκρισίαν· δείκνυσι δὲ ὑμᾶς ὅτι μάλιστα ἢ περὶ τῶν ἀρχόντων ψήφος, οἷς καὶ τὰ ἔθνη καὶ τὰς πόλεις ἄγειν ἐνεχειρίσατε· κοινὴν γὰρ ἀπάντων τῶν ὑπηκόων κηδεμονίαν ποιοῦμενοι, τοὺς ἀδωροτάτους καὶ χρημάτων κρείττου[ς] καὶ ἴ[σα] κατέχοντας τὰ τῆς δίκης ζυγά, καὶ ἀπαξιαπλῶς τοὺς ἀρίστους ἐκλεγόμενοι, οἷόν τινας πατέρας καὶ ἰατροὺς καὶ κυβερνήτας ταῖς πόλεσιν ἐπεστήσατε. Πολλοῖς μὲν οὖν καὶ ἄλλοις καλοῖς καὶ ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐντετυχήκαμεν, ἄρχειν ὑπὸ τῆς ὑμετέρας ψήφου λαχοῦσιν, ἀξιάγαστον δὲ μάλιστα καὶ αἰδοῦς ἀξιώτατον εἶδομεν τὸν λαμπροτάτον Νέωνα. Καὶ γὰρ πείραν αὐτοῦ εἰλήφαμεν πλείονα, ἐπειδὴ καὶ τῆς ἡμετέρας πατρίδος κινεῖν τοὺς οἴακας εἴληχε καὶ παρὰ πάντα τὸν τῆς ἀρχῆς χρόνον ἐξ οὐρίων φέρεσθαι τὸ σκάφος σοφῶς κυβερνῶν παρεσκέυασεν. Οὗτος νῦν παυσάμενος τῆς ἀρχῆς, αὐτὸς μὲν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀπέστη καὶ φροντίδων, ἐγύμνωσε δὲ τοὺς ἀρχομένους πατρικῆς κηδεμονίας· τρέχει δὲ παρὰ τὸ ὑμέτερον μέγεθος, δόξαν ἀντὶ χρημάτων κησαμένος καὶ ἐπὶ τῇ θαυμαστικῇ καὶ πολλῶν ἐπαίνων ἀξία λαμπρυνόμενος πενία. Ἀλλὰ τοῦτον αὐτίς ἡμῖν μετὰ τῶν πηδαλίων πέμψατε. Μὴ γὰρ γένοιτο ἄνδρα εὐεργετῆν ἐπιστάμενον τῶν εἰς εὐεργεσίαν σπανίζειν προφάσεων.

40 ΔΟΜΕΤΙΑΝΩ ΚΟΙΛΙΣΤΩΡΙ.

Δι' αὐτῶν μεμαθήκαμεν τῶν πραγμάτων, ὡς οὐ φύσις, ἀλλὰ γνώμη τῶν ἀνθρώπων ἐν ἀρετῇ καὶ κακίᾳ κρατεῖ. Καὶ οἱ μὲν ἀκολασίαν, οἱ δὲ σωφροσύνην τιμῶσιν, οὐχ ὑπὸ φύσεως, ἀλλ' ὑπὸ προαιρέσεως κυβερνώμενοι. Πολλῶν [γὰρ τὸ ἔθνος] τῶν Ἰσαύρων κατηγορούντων, ὡς ἐρῶσι χρημάτων καὶ φιλόχρυσοι καὶ τοῦ πλείονος ἐφιέμενοι, εὐρομεν τὸν λαμπρότατον Νέωνα, παρ' ἐκείνοις μὲν φύντα καὶ τραφέντα, τὸν πλεονεκτικὸν δὲ βδελυζάμενον βίον, μᾶλλον δὲ οὐ μόνον ἀδίκως τὴν χεῖρα προτεῖναι μὴ ἀνασχόμενον, ἀλλ' οὐδὲ δικαίως κερδάναι προελόμενον, τὰ δὲ οἰκεῖα προέμενον εἰς τὴν τῶν πόλεων ἐπιμέλειαν, καὶ παντὶ μὲν ἀδικουμένῳ τὴν ἀκοὴν ὑποσχόντα, ἀδίκους δὲ καὶ συκοφάνταις ἀποκλείσαντα τὰς τοῦ δικαστηρίου κιγκλίδας. Τί οὖν ἂν πάθοιεν οἱ τοιαύτης στερηθέντες κηδεμονίας ἕξουσι τιν ἐκ τούτων μαθεῖν τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν.

41 ΑΝΔΡΕΑ ΕΠΙΣΚΟΠΩ ΣΑΜΟΣΑΤΩΝ.

Θαυμαστῶς ἡμῖν ἐζωγράφησας, ὦ ἄριστε, τοῖς τῶν λόγων χρησάμενος χρώμασι τὸν θεοφιλέστατον Δαμιανὸν τὸν πρεσβύτερον· τοιοῦτον γὰρ αὐτὸν εἶδομεν, οἷον διὰ τῶν γραμμάτων ἡρμήνευσας. Καὶ ἐγὼ μὲν πείραν ἔλαβον τοῦ τρόπου, τοῦ δὲ λόγου ἀπέλαυσεν ὁ λεῶς. Ἐμὲ γὰρ ἡ νόσος ἐκώλυσε, μόνον δὲ τῶν ἀκροατῶν ἀκήκοα ὅτι τοιοῦτος ἀνὴρ, οἷον ἡ σὴ ὀσιότης ὑπέδειξεν. Ἀλλὰ γεύσας ἡμᾶς, καὶ νῦν τὰ ὑπερκεείμενα μιμησάμενος νέφη, ψεκάδας ὀλίγας ἀφήσιν, καὶ διψῶντας παρέρχεται. Ἐμὲ δὲ ἤσεν, ὅτι μοι τῶν πρὸς τὴν σὴν ἀγιότητα γραμμάτων ἐγένετο πρόξενος· καὶ γὰρ ἀσθενῶς διακεείμενος, ἐσπούδασα δι' αὐτοῦ προσειπεῖν σου τὴν ὀσιότητα καὶ εἰς τὴν [ὑπὲρ ἐμοῦ] προσευχὴν διεγεῖραι.

42 ΕΥΘΑΛΙΩ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩ.

Μίαν ἐσχηκῶς παραψυχὴν ἐν τῆδ[ε τῇ] πόλ[ει], τὴν τῆς σῆς θεοσεβείας συνουσίαν, σφόδρα ἠνιάθην, ταύτης ἐν τοσοῦτῳ μὴ ἀπολαύσας χρόνῳ. Ἀλγῶ δὲ πλέον ὅτι τῇ ἀδοκίτῳ ταύτῃ ζημίᾳ περιπεπτωκῶς, καὶ ἀθυμῶν, ὡς εἰκός, οὐδὲ τὸν ψυχαγωγῶντα ἔχεις καὶ τὴν ἀθυμίαν ταῖς τοῦ παναγίου Πνεύματος ἐπωδαῖς ἀπελαύνοντα. Ἀλλ', ὦ θαυμάσιε, γενοῦ σαυτῶ καὶ σύμβουλος καὶ διδάσκαλος, καὶ ἦν ἐκ παιδὸς μετῆλθες φιλοσοφίαν ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐπίδειξαι, καὶ μαθέτωσαν ἅπαντες, ὡς ἔργῳ μᾶλλον ἢ λόγῳ φιλοσοφεῖς, οὐδὲν μὲν ἡγούμενος τὰ ἀνθρώπινα, πλούτου δὲ ρεύματα καὶ πενίαν ἐσχάτην ἴσα τιθέμενος. Ἐκάτερον γὰρ, ὡς οἶσθα, κατὰ τὴν εὐρίπων ἐπίρροιαν τῆδε κάκεισε πέφυκε μεταβαίνειν, καὶ νῦν μὲν ὡς τοῦτον, νῦν δὲ ὡς ἐκεῖνον εἶναι. Ἀρετὴ δὲ, ἥς τρόφιμος ὑπάρχεις, μόνι μόν ἐστὶν ἀγαθόν, καὶ χρὴ ταύτην τὸν μὲν κεκτημένον ἀσφαλῶς φυλάττειν, τὸν δὲ οὐκ ἔχοντα σπουδαίως ζητεῖν· χρυσὸν δὲ καὶ τᾶλλα ἀγαθὰ τοῦ πλούτου παρόντα μὲν δεόντως οἰκονομεῖν, ἀπόντα δὲ μὴ ποθεῖν. Ταῦτα φιλοσοφῶν διατελεῖς· ταῦτα καὶ ἑτέροις εἰσηγήσω πολλάκις. Μαθέτωσαν τοίνυν οἱ ζητοῦντες, ὡς χρήματα μὲν λαβεῖν [ἰσ]χύουσιν, [ἀρε]τὴν δὲ [συ]λῆσαι οὐ δύνανται πώποτε.

43 ΑΓΙΑΝΩ ΜΟΝΑΖΟΝΤΙ.

Τὸ μὴδὲν ἄγαν καὶ μέτρον ἄριστον, καὶ ὅσα τοιαῦτα τοῖς πάλαι σοφοῖς εἴρηται, ἐπὶ παντὸς ἡγοῦμαι καλοῦ τε καὶ συμφέροντος· οὐ γὰρ μόνον τὰ ὑψηλὰ καὶ ὑπέρογκα κωλύειν φρονήματα ἐθέλοντες, ταῦτα ἔφασαν οἱ τὴν τῶν ἠθῶν ἀναδεζάμενοι διακόσμησιν, ἀλλὰ καὶ τὰ λίαν ταπεινὰ καὶ πέρα τοῦ μετρίου κάτω που κείμενα

άνορθοῦντες καὶ τὴν συμμετρίαν διδάσκοντες. Χρὴ τοίνυν σε, δέσποτα, σοφὸν ὄντα καὶ τοὺς ἄλλους σοφίζειν δυνάμενον καὶ τῶν τοιούτων λόγων πλήρη τυγχάνοντα καὶ φιλεῖν τὸν πέλας ὡς σεαυτὸν δεδιδαγμένον, μὴ βλάπτειν τοῖς ἐγκωμίοις τοῦ φιλουμένου τὸ φρόνημα, μηδὲ τὸν μὲν αἶρειν εἰς ὕψος καὶ μετεωρίζειν τοῖς λόγοις, ἑαυτὸν δὲ ταπεινοῦν ὑπὲρ τὸ ἄγαν καὶ τὴν οὐκ ἐπαινουμένην ταύτην ἀμετρίαν αἰρεῖσθαι, μηδὲ τῷ πόθῳ τὴν εὐφημίαν μετρεῖν, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν προτιμᾶν τῆς φιλίας, καὶ κρύπτειν μὲν τὰς τοῦ φίλου κηλίδας (ταῦτα γὰρ ὁ τῆς φιλίας νομοθέτης παρεγ γυᾶ· Ἀγάπη, λέγων, καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν), τὰ δὲ φαινόμενα κατορθώματα συμμέτρως θαυμάζειν. Καὶ ταῦτα λέγων, οὐ τὴν σὴν διδάσκω ἀγχνίνοιαν, τὴν πάντων μάλιστα τὰ τοιαῦτα πεπαιδευμένην, ἀλλὰ τοὺς ἐμοὺς ἐπαίνους ἀπο κρούμενος· ἀποκναίει [με] γὰρ τούτων τὸ ἕτερον· ἤκουσα [δὲ καὶ] τοῦ Θεοῦ δ[ιὰ τοῦ] προφήτου πρὸς τὸν Ἰσραὴλ λέγοντος· Λαὸς μου, οἱ μακαρίζοντες ὑμᾶς πλανῶσιν ὑμᾶς, καὶ τὴν τρίβον τῶν ποδῶν ὑμῶν ταράσσουσι. Περὶ μὲν τούτων ταύτην σου τῆ θεοσεβείᾳ τὴν ἰκετείαν προσφέρω· περὶ δὲ τῆς παιδὸς διδάσκω σου τὴν θεοσεβείαν, ὡς κήδομαι μὲν αὐτῆς διὰ τὴν ὀρφανίαν, οὐ μὴν ἑμαυτὸν εἰς τοὺς περὶ μνηστέας καθῆκα λόγους, ἀλλὰ τῆ μητρὶ ταύτης παρεχώρησα τὴν ἐξουσίαν. Παρακαλῶ δέ σου τὴν ὁσιότητα δηλῶσαι ἡμῖν τοῦ μνηστεύσασθαι βουλομένου καὶ τοῦνομα καὶ τὸ γένος (οὐδὲν γὰρ τούτων περιεῖχε τὰ γράμματα), ἵνα καὶ τῆ μητρὶ καὶ τοῖς προσήκουσι τῆ παιδὶ ταῦτα ποιήσω γνώριμα καὶ συμβουλεύσω τὰ δέοντα.

44 ΙΣΟΚΑΣΙΩ ΣΟΦΙΣΤΗ.

Τοὺς παρ' ὑμᾶς φοιτῶντας νέους οὐ μόνον τὴν ἐλλάδα φωνὴν ἐκπαιδεύετε καὶ τὴν ἄττικὴν εὐγλωττίαν διδάσκετε, ἀλλὰ καὶ τῆς ἄλλης ἀξιούτε προμηθείας, τῆς τε τῶν ἠθῶν ἐπιμελόμενοι κοσμιότητος καὶ τὸν βίον πρὸς ἀρετὴν βλέπειν παρασκευάζοντες· πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὴν ἄλλην αὐτῶν ποιεῖσθε κηδεμονίαν, τῶν ἀδικεῖν πειρωμένων ἀπαλλάττοντες, τοῖς ὠφελεῖν δυναμένοις συνιστῶντες, καὶ ἀπαξιαπλῶς τὰ πατέρων ἐργαζόμενοι· ταῦτα γὰρ ἴδια τῶν καθ' ὑμᾶς τὴν λογικὴν ταύτην σοφίαν ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχῆς ἐμβαλλόντων. Τοιαύτας ἔχει παρὰ τῆς σῆς μεγαλονοίας εὐεργεσίας ὁ εὐγενέστατος καὶ ποθεινότατος υἱὸς ἡμῶν Φίλιππος. Καὶ γὰρ ἠνίκα οἱ περὶ τῆς κηραρχίας ἐνειστήκεισαν ἀγῶνες, τῶν [ἐν] αγωνιζομένων ἦσθα καὶ πᾶν ὀτιοῦν πραττόντων ὑπὲρ τοῦ νέου. Καὶ νῦν δέ, ὡς ἔγνω, πολλὴν ἢ σὴ μεγαλοφυΐα σπουδὴν συνεισήνεγκεν, ὥστε αὐτὸν μὴ τῶν ἀγομένων καὶ φερομένων ὑπὸ τῶν καλῶν ἡγεμόνων εἶναι, ἀλλὰ τῶν γεραιρομένων καὶ τιμῆς ἀξιουμένων. Καὶ σοι πολλὰ γένοιτο ἀγαθὰ, τοιαύτην ποιουμένῳ κηδεμονίαν τῶν πατρὸς ἐστερημένων. Ὑπὲρ μὲν οὖν τούτων καὶ ἡμεῖς χάριν ὁμολογοῦμεν τῆ μεγαλοπρεπείᾳ τῆ σῆ· ἐπειδὴ δὲ τέως αὐτῷ λυμαίνεται τὸ ἀξίωμα (ἀποστερεῖ γὰρ αὐτὸν καὶ τῶν τοῦ βουλευτηρίου πρωτείων) καὶ πάντες οἱ ἐπιτήδαιοι πρὸς τοῦτο δυσχεραίνουσι καὶ ἀπειλοῦσι μηκέτι τῶν πραγμάτων φροντίζειν, εἰ τοῦτο γένοιτο, παρακαλῶ σου τὴν σοφίαν ἀναλαβέσθαι τοῦτο τῆς εὐεργεσίας τὸ εἶδος· εὐεργεσία γὰρ ἐστὶ, κατὰ τὸν τῆς σῆς μεγαλοπρεπείας σκοπόν, εἰ καὶ τοῖς εἰδόσι τὰ τῆς πόλεως πράγματα βλάβη νομίζεται. Τοῦτο γὰρ ἢ σὴ ποιούσα μεγαλοπρέπεια, τὴν πατρικὴν αὐθις δείξει φιλοσοργίαν.

45 ΘΕΟΔΩΤΩ ΕΠΙΣΚΟΠΩ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ.

Δέδωκε παισὶν ἢ φύσις εὐκαίρως παρῤῥησιάζεσθαι πρὸς πατέρας, καὶ τοῖς οἰκέταις ὁ τῆς δουλείας νόμος καὶ σιγῆ τὴν δεσποτείαν τιμᾶν καὶ λαλεῖν πρὸς τοὺς κεκτημένους

μετὰ ἀληθείας ἃ δεῖ. Οὗτος καὶ παιδονόμοις καὶ παιδοτρίβαις νόμος καὶ πᾶσι τοῖς ἄρχειν λαχοῦσιν ἢ τέχνην τινὰ καὶ ἐπιστήμην παιδεύουσι. Τούτῳ θαρρῶν <τῷ νόμῳ>, καὶ πρὸς τούτῳ τῇ τῆς ἱεραῆς σου ψυχῆς ἡμερότητι καὶ διαθέσει, ἣς ἄνωθεν ἡμᾶς ἠξίωσεν ἢ σὴ θεοσέβεια, ὑπερβαίνω τοὺς ὄρους, καὶ τὴν ἄδο κήτως μοι συμβᾶσαν ἀθυμίαν μετ' ἐκείνης, ἣς ἔφην, παρῤησίας, τὸν ἐμὸν διδάσκω δεσπότην. Ἦλγησα γὰρ ὄντως καὶ λίαν ἠθύμησα, ὅτι μοι τὴν ἐπιδημίαν τῆς σῆς ὀσιότητος, τὴν εἰς τοῦ Ἀρχαίου φημί, οὐδεὶς κατεμήνυσεν, οὐδὲ ὁ θεοφιλέστατος Ἀέτιος ὁ πρεσβύτερος. Γράφομαι γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τῆς σῆς ἀγίότητος ὡς ἠδικημένος τὰ μέγιστα. Ἦθελον γὰρ καὶ προμαθεῖν σου τὴν ἐπέραστον παρουσίαν, καὶ δραμεῖν ὡς ὑπόπτερος, καὶ τὴν Γίνδαρον ὑπερβῆναι, καὶ ἣς ὤφειλον τιμῆς μοῖραν γοῦν βραχυτάτην ἐκτίσαι, καὶ τὰς ὀλίγας ἐκεῖνας ἡμέρας συν διατρίψαι, καὶ πᾶσαν προσενεγκεῖν πατρικῆς φιλοστοργίας ἀνάγκην, καὶ πεῖσαι τοῖς ἱεροῖς σου ποσὶν ἀγιάσαι τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν. Νῦν δὲ τούτων ἀπάντων ἐστέρημαι. Ἦνίκα μὲν γὰρ παρεγένετό σου ἡ ὀσιότης οὐκ ἔγνω· τῇ δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ, τῶν καλλινίκων Μαρτύρων ἐν Μηνίγγοις τὴν πανήγυριν ἐπιτελῶν ἤκουσα τοῦτο θρυλούντων. Πυνθανόμενος δὲ καὶ τὸ ἀληθὲς ἐξετάζων εὔρον ἐτέρους λέγοντας ὡς ἔξε δῆμησέ σου ἡ θεοσέβεια, δύο μόνον ἡμέρας ἐκεῖ διατρίψασα· καὶ μὴ δευτέροις πιστεύσας, εἰς δὲ τὸ Μασχαλαῶ ἀποστείλας, καὶ μαθὼν ἀληθεῖς ἀμφοτέρας τὰς ἀγγελίας ἐκωλύθη τῆς ὁδοῦ. Ἦλγησα δὲ χαλεπῶς τὴν ψυχὴν καὶ ὅτι τὸ πατρῶον οὐκ ἐζήτησα γέρας, ἀλλὰ τῆς πνευματικῆς ἐστερήθη ὡφε λείας, καὶ ὅτι τῇ τῶν θεραπευόντων σου τὴν ἀγιωσύνην οὐ συντέταγμα μοίρα· οὐ γὰρ ἐκείνοις ἐγκεκριμένος, ἄπυστος ἔμεινα τῆς σῆς, ὦ πάτερ, ἐπιδημίας. Ταῦτα ὡς υἱὸς ἀλγῶν, τὸν πάντων εἵνεκα σεβασμιωτάτον μοι πατέρα καὶ δεσπότην ἐδίδαξα, καὶ ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας, καὶ ἀλγῶν διὰ τὴν ἀγνοίαν.

46 ΕΛΛΑΔΙΩ ΚΟΥΡΑΤΩΡΙ.

Ἔμοι τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν ἢ φήμη πεποίηκε γνώρι μόν· οὐχ ἀπλῶς δὲ ταύτην πεπίστευκα, ἀλλὰ ταύτης λεγούσης διὰ πάντων ἀκούσας, καὶ τοὺς αὐτῆς ὑφαινούσης ἐπαίνους, καὶ τὸν τῶν κατορθωμάτων διεξιούσης κατάλογον. Οὐδὲν γὰρ ἕτερον περὶ τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας ἀκούειν ἐστίν, ἢ ὅσα ἔχειν εἰκὸς τὸν τῆς ἀρετῆς ἐραστήν. Εἷς δὲ τῶν ταῦτα διηγουμένων ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Πάππος· αὐτὸς γὰρ ἡμᾶς καὶ γράψαι παρώτρυνεν, οὐ σύμμετρον τῇ δυνάμει φήσας ὑμῖν εἶναι τὸ φρόνημα, ἀλλ' ἀνδρὶ σοφῷ τε καὶ συνετῷ καὶ τὴν φύσιν ἐπεσ κεμμένῳ συμβαῖνον. Διὸ τεθάρρηκα τὴν ἐπιστολὴν <γράψαι>, καὶ τὸ ὑμέτερον προσφθέγγομαι μέγεθος καὶ τὸν τῶν ὄλων ἴκε τεύω Θεὸν καὶ τὰ παρόντα ὑμῖν ἀγαθὰ φυλάξαι, καὶ τὰ μείζω προσδοῦναι.

47 ΕΥΡΥΚΙΑΝΩ ΤΡΙΒΟΥΝΩ ΠΑΡΑΜΥΘΗΤΙΚΗ.

Καὶ τοῦ χειμῶνος οἶδα τὸ σκυθρωπὸν καὶ τοῦ κλύδωνος ἐπίσταμαι τὸ σφοδρὸν, καὶ μόνιμον οὐδὲ διαρκὲς ὁ παρῶν ἔχει [βί]ος· μόνης δὲ τῆς ἀρετῆς τὸ κάλλος ἀμάραντον. Καὶ ταῦτα μὲν τέως ὡς πρὸς ἀνθρώπους κοινῶς διαλέγομαι· καιρὸς δὲ λοιπὸν καὶ τῶν θείων ὑμᾶς ἀναμνήσαι δογμάτων, καὶ εἰς τὰς μεγάλας ἐκεῖνας ἐλπίδας ἀπὸ τοῦ πάθους μεταγαγεῖν, καὶ τῆς μὲν ἀθυμίας ἀποσκεδάσαι τὸ νέφος, ὑποδειξάι δὲ ἐκεῖνα τῷ λόγῳ, ἃ μέχρι τοῦ παρόντος διὰ τῆς πίστεως ὁράται. Λέλυται τοῦ θανάτου τὸ κράτος, καὶ ὕπνος ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος γεγένηται θάνατος, καὶ ἀνάστασιν περιμένομεν ἅπαντες οἱ τῆς πίστεως τὴν ἀκτίνα δεξάμενοι. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὁ δεσπότης ἡμῶν Χριστός, ὁ μονογενὴς τοῦ Θεοῦ Λόγος, ὁ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων, ὁ συναΐδιος τῷ

γεννήσαντι, ὁ τῶν ἀπάντων ποιητῆς καὶ κοσμήτωρ καὶ κυβερνήτης, τὸ οἰκεῖον σῶμα, ὃ ἐξ ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἀνέλαβε, θανάτῳ παρέδωκεν, οὐχ ἵνα νεκρὸν αὐτὸ καταλίπη, ἀλλ' ἐκεῖνο πρότερον ἀναστήσας, δι' ἐκείνου τὰς τῆς ἀναστάσεως ἐλπίδας ἐν ἡμῖν ἐγκατασπεύρη. Καὶ τοῦτο σαφῶς ἐκπαιδεύων αὐτὸς ὁ Κύριος ἔλεγεν· Ὅταν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτόν· καὶ πάλιν· Ἔρχεται ὥρα ὅταν ἀκούσωσιν οἱ ἐν τοῖς μνημείοις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξελεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ πράξαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Ταύτην τοῖς ἱεροῖς Ἀποστόλοις βεβαιῶν τὴν ἐλπίδα, τοῦ Λαζάρου τὸν θάνατον ὑπνον προσηγόρευσε, λέγων· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται. Εἶτα, ἀγνοησάντων τὸ εἰρημένον καὶ εἰρηκότων· Εἰ κε κοίμηται, σωθήσεται, ἐπήγαγε· Λάζαρος ἀπέθανεν. Οὐ νοεῖτε, φησὶν, ὃ λέγω· ὡς λέγω νοεῖτε· ὕπνον γὰρ τὸν θάνατον προσηγόρευσα. Καὶ ὁ μακάριος δὲ Παῦλος σαφέστερον ἡμῖν τῆς οἰκονομίας τὸν λόγον παραδιδούς, Κορινθίους ἐπιστέλλων ἔλεγεν· Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται, ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν οἱ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· καὶ μετ' ὀλίγα· Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν· ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. Καὶ ὡς περὶ ἐπὶ τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. Καὶ Θεσσαλονικεῦσι μὲν εἰσηγούμενος οὕτως φησὶν. Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων. Καὶ οὐ λέγει τῶν τεθνεώτων, ἢ τετελευτηκότων· τῶν γὰρ πραγμάτων μεταβολὴν δεξαμένων, εἰκότως ἐναλλάττει καὶ τὰ ὀνόματα. Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπησθε ὡς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. Οὐ γὰρ ἐκβάλλει τὴν λύπην, οὐδὲ ἀπάθειαν νομοθετεῖ, οὐδὲ ἔξω τῶν ὄρων τῆς φύσεως γενέσθαι παρακελεύεται, ἀλλὰ τῇ πίστει τὴν λύπην μετρεῖ, μονονουχὶ λέγων· Οὐκ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐλπίδων ὀδεύετε ὑμεῖς τε καὶ οἱ Ἕλληνες, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ τῶν αἰρετικῶν οἱ τὴν ἀνάστασιν φλυαρίαν νομίζοντες· οὐδὲ τὰς αὐτὰς ἀφορμὰς εἰς ψυχαγωγίαν ἔχετε. Οἱ μὲν γὰρ λύσιν τοῦ ζώου τὸν θάνατον νομίζουσι, καὶ φθορὰν παντελῆ τὴν τελευτὴν ὑπολαμβάνουσιν· ὑμεῖς δὲ τοῖς τῆς πίστεως ὀφθαλμοῖς τὰ μέλλοντα προορῶντες, τὸν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος χωρισμὸν ἀποδημίαν ἡγεῖσθε· μετὰ θείων καὶ μετὰ βίβλων εἶναι πιστεύετε· ὑπνον τοῦ εἰωθότου μακρότερον. Ταῦτα ἡμᾶς ἅπαντες ἐκπαίδευσεν καὶ Ἀπόστολοι καὶ προφῆται. Εἰς ταύτας ἐβαπτίσθημεν τὰς ἐλπίδας· καὶ αὐτὸ γὰρ τὸ σωτήριον βάπτισμα θανάτου τύπον ἔχει καὶ ἀναστάσεως. Διὸ καὶ ὁ μακάριος Παῦλος βοᾷ· Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν· καὶ πάλιν· Εἰ γὰρ σύμφυτοι γε γόνυμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα. Τοιαύτας οὖν ἔχοντες ἐλπίδας, παρακαλῶ, μετρήσωμεν τῇ εὐσεβείᾳ τὴν ἀθυμίαν· ὑποδείξωμεν ἅπασιν φιλοσοφίαν, ἣν ὑπὸ τῆς πίστεως ἐδιδάχθημεν· διδάξωμεν τοὺς ἀπιστίαν ἔτι νοσοῦντας ὄσων ἡμῖν ἀγαθῶν ἢ πίστεως κἂν τῷ παρόντι βίῳ γεγένηται πρόξενος, φέρειν ἡμᾶς ἅπαντα γενναίως παρασκευάζουσα, καὶ τὸν θάνατον οὐ θάνατον ἀλλ' ἀποδημίαν εἶναι διδάσκουσα. Οὐχ ὁ γάμος ὑμῖν δέδωκε τὸ θυγάτριον, οὐδὲ ὁ γάμος γονέας εἰργάσατο, ἀλλ' ὁ ἡμέτερος ποιητῆς καὶ τοῦ γάμου νομοθέτης πατέρας πεποίηκεν· οὐχ ὡς ὄφλημα ἐκτίνων δίδωσιν ἡμῖν τοὺς παῖδας, ἀλλὰ φιλοτιμία κεκρημένος ἀναβλύζει τὰ ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις. Μὴ τοίνυν δυσχεράνωμεν, ὅτι ἔλαβεν ὅπερ ἔδωκεν· ἔδωκε γὰρ ὡς ἠθέλησε, καὶ τὰ οἰκεῖα ἔλαβεν, οὐ τὰ ἡμέτερα· καὶ λαβὼν οὐκ ἀπόλλυσιν, ἀλλ' ἀθάνατον ἡμῖν αὐτό, καὶ ἀπαθές, καὶ ἄτρεπτον ἀποδώσει ἐν τῇ τῆς ἀναστάσεως ἡμέρᾳ. Χάριν ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἄμωμον ἔλαβεν, ἀμαρτημάτων ἐλεύθερον, κακίας ἀμύητον,

πονηρίας ἀπέιρα τον. Ἀγαπῶμεν τὴν παῖδα; συνησθῶμεν αὐτῇ τῆς μεταβά σεως, ὅτι τὴν ἀλμυρὰν καὶ πικρὰν τοῦ βίου διεπέρασε θάλασ σαν, καὶ εἰς τοὺς ἀκυμάντους καθωρμίσθη λιμένας, καὶ τοῦ σφοδροῦ τούτου καὶ χαλεποῦ κλύδωνος, οὗ νῦν ὑμεῖς ἐγεύσα σθε, ὑπερτέρα γεγένηται. Νικήσωμεν λογισμῶ τῆς φύσεως τὰς ἀκίδας. Μαρτυρίου καιρὸν τὸν πειρασμὸν ὑπολάβωμεν. Ἀλγεῖν ἢ φύσις παρακελεύεται; ὁ λογισμὸς χάριν ὁμολογεῖτω, καὶ τοῖς ἐκείνου νεύμασιν ἀκολουθεῖτω. Κεντεῖ τῆς κόρης ἢ μνήμη; τὴν τοῦ πεποικηκότος ἀντιτάζωμεν μνήμην. Εἶπω μεν· Ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφείλετο· ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως καὶ ἐγένετο· εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας . Δέκα παίδων χορὸν κατὰ ταῦτον τῷ θανάτῳ παρέπεμψεν ὁ ταῦτα φθεγγόμενος, καὶ οὐδὲ καθ' ἓνα προὔπεμψεν εἰς τοὺς τάφους, οὐδὲ ἐπὶ χρόνον νενοσηκότας, ἵνα μελετηθὲν τῷ χρόνῳ τὸ πάθος ἀμβλυτέραν τὴν ὀδύνην ἐργάσθαι, ἀλλ' ἐξαπίνης τὴν ἀπάντων ἤκουσε τελευτήν, καὶ τελευτήν καινὴν καὶ παράδοξον. Ἐστιῶμενοι γὰρ καὶ ἐπὶ στιβάδος ἀνακείμενοι ἄρδην ἀπώλοντο, τῆς οἰκίας αὐτοῖς καταβράγεισης. Τί τοῦ θεάματος ἐκείνου χαλεπώτερον ἐν βίῳ γεγένηται; ποία τραγωδία τοιαύτας ἐδέξατο συμφοράς; Ἐνθυμήθητι γὰρ ὅποσον πικρὸν καὶ ἐλεεινὸν χῶμα τὴν οἰκίαν γεγεννημένην εἶτα ὀρτυττεῖν, καὶ τὰ σώματα τῶν παίδων ἐρευνᾶν, καὶ εὐρίσκειν τὸν μὲν μετὰ τῆς κύλικος κείμενον, τὸν δὲ τὴν χεῖρα εἰς τὴν τράπεζαν ἐκτεταμένην ἔχοντα καὶ τοῦ μὲν βλέπειν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορωρυγμένους, τοῦ δὲ τὰ σκέλη κατεαγότα, ἄλλου δὲ τὰς χεῖρας ἐκτετατημένας, ἑτέρου τὸν ἐγκέφαλον κατερρήγμένον. Ταῦτα πάντα ὀρῶν ὁ γενναῖος ἐκεῖνος πατήρ, οὐδὲν ἐπαχθὲς ἐφθέγγετο, ἀλλὰ τὸν ποιητὴν ἀνυμνῶν διετέλεσε, καὶ χάριν ἐπὶ πᾶσιν ὁμολογῶν· Ὁ Κύριος, φησὶν, ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφείλετο· εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας . Ἐνα υἱὸν ἔσχεν ὁ μακάριος Ἀβραάμ ὁ πατριάρχης, καὶ τοῦτον ἐν γήρᾳ, καὶ μετὰ πολλὰς ἐπαγγελίας, πολλῶν ἐτῶν διεληθόντων· ἀλλ' ἠνίκα ἔδει λοιπὸν νυμφίον ἰδεῖν, τῆνικαῦτα αὐτῷ προσέταξεν ὁ τῶν ὄλων Θεὸς ἱεουργῆσαι τοῦτον καὶ θυσίαν προσενεγκεῖν. Καὶ οὐκ ἀντεῖπεν, οὐκ ἐδυσχέρανε τὴν αἴτησιν, ἀλλὰ χαίρων ἔδραμε, καὶ ἀπέκναιεν αὐτὸν τῆς ὁδοῦ τὸ μῆκος, καὶ αὐθωρὸν ἐβούλετο τὴν θυσίαν προσενεγκεῖν. Ἀμέλει τὸ τῆς θυσίας χωρίον καταλαβὼν, εὐθύς τε τὸν βωμὸν ἐδείματο καὶ τὰ ξύλα συνέθηκε· ἐπέδησε μὲν τὸν παῖδα, ἐξέτεινε δὲ κατὰ τοῦ φιλάτου τὴν πατρικὴν δεξιάν. Καὶ λεγέτω μηδεὶς, ὅτι ὁ Θεὸς ἐκεῖ ἐκώλυσε τὴν σφαγὴν, ἀλλὰ τοῦ Ἀβραάμ τὴν προθυμίαν ἐξεταζέτω. Εἶποι δ' ἂν τις ἴσως, ὅτι ὁ Θεὸς ἐκεῖ προσέταξε, καὶ διὰ τοῦ τοῦ ὑπήκουσεν Ἀβραάμ. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ὁ Θεὸς ἔλαβε. Τί γὰρ εἰ μὴ προσεῖπε, Δός μοι τὴν θυγατέρα τὴν μονογενῆ, ἣν ἠγάπησας; ἀλλ' ἴσμεν, ὅτι αὐτὸς ἔλαβεν· ἐν γὰρ τῇ χειρὶ αὐτοῦ ψυχὴ πάντων τῶν ζώντων . Καὶ ὁ μακάριος δὲ Δαυΐδ. Ἄντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν καὶ ἐκλείψουσιν· ἐξαποστελεῖς τὸ πνεῦμά σου καὶ κτισθήσονται, καὶ ἀνακαινιεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς . Πιστεύσωμεν τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς θυσίαν τῷ Θεῷ προσενηνοχέειν τὴν παῖδα· εἰ γὰρ οὕτως φιλοσοφήσομεν, καὶ τῶν ἀβραμιαίων ἀξίως θησόμεθα κόλπων, κἂν τῷ παρόντι βίῳ δώσει ἡμῖν ὁ Κύριος δῶρον ἕτερον ἀνθ' οὗ ἔλαβε. Καὶ γὰρ ἡ πολυθρύλητος Ἄννα τὸν Σαμουὴλ δι' εὐχῆς γεννήσασα, εἶτα τῷ Θεῷ τοῦτον προσκομίσασα γέγονεν ἄλλων μῆτηρ υἱῶν, κατὰ τὴν τοῦ ἱερέως εὐλογίαν. Γενναίως τοίνυν τὸ πάθος φέροντες, πολλῶν ἀγαθῶν τευξόμεθα· ἰλεῶν τε γὰρ τὸν Θεὸν ἔξομεν, καὶ κατὰ τὸν παρόντα βίον τῆς παρ' αὐτοῦ προμηθείας ἀπολαυσόμεθα, κἂν τῷ μέλλοντι τὰς ἀρρήτους ἐκείνας ἀντιδόσεις ἀποληψόμεθα, καὶ ἦν προεπέμψαμεν θυγατέρα, στεφηφοροῦσαν ὀψόμεθα, καὶ ἐν τῷ παρόντι βίῳ τὴν παρὰ πάντων εὐκλειαν καρπωσόμεθα, καὶ ἀρχέτυπον φιλοσοφίας τοῖς ὠφελεῖσθαι βουλομένοις ἐσόμεθα. Ταῦτα

γράφω, ἐπειδὴ με ὁ τῆς ἑορτῆς καιρὸς ἐνταῦθα προσε δρεῦειν παρεγγυᾷ. Ἦ γὰρ ἂν ἔδραμον καὶ δι' οἰκείας φωνῆς ταύτην ὑμῖν τὴν παραψυχὴν προσενήνοχα· ἐπειδὴ δὲ ἡ τῶν πολλῶν χρεῖα τοῦτο ποιῆσαι κεκώλυκε, τὸν θεοφιλέστατον πρεσβύτερον Ἀγαπητὸν ἀνθ' ἡμῶν πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀρετὴν ἀπεστείλαμεν.

48 ΑΞΙΑ ΔΙΑΚΟΝΩ ΠΑΡΑΜΥΘΗΤΙΚΗ.

Καὶ τὸ θνητὸν τῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπίνης ἐπίστασαι καὶ τῆς ἀναστάσεως τὰς ἐλπίδας δεδίδαξαι. Ἰκανὰ δὲ τὰ ἀμφοτέρωθεν ἐπὶ τοῖς τελευτῶσιν ἀθυμίαν ἀμβλῦναι· ἐὰν δὲ καὶ εὐκλεῶς τις ὑπεξέλθῃ τὸν βίον, παντελῶς προσήκει κατασβεσθῆναι τὴν λύπην. Διὰ πάντα τοίνυν παρακαλῶ σε γενναίως ὑπενεγκεῖν τῆς μακαρίας Σωσάννης τὴν τελευτήν. Διαφερόντως δὲ ψυχαγωγησάτωσάν σου τὴν εὐλάβειαν αἰ παρὰ πάντων εὐφημίας καὶ τῶν τὴν χώραν καὶ τῶν τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν οἰκούντων. Ἄπαντες γὰρ αὐτῆς τὴν ἐπαινουμένην ἄδουσι βιοτήν· καὶ ὁ μὲν αὐτῆς τὸ σῶφρον, ὁ δὲ τὸ φιλόανθρωπον, ὁ δὲ τὸ κηδεμονικὸν διηγείται. Τῶν δὲ παρὰ πάντων λεγομένων μάρτυς ἐγώ· μᾶλλον δὲ, πλείονα λέγω πάντων ἐγώ, ὅσῳ καὶ πλείονα τῶν ἄλλων, ἐπειδὴ φροντίζω μαθεῖν. Χάριν τοίνυν ὁμολόγησον, ὦ φιλόχριστε, τῷ δεσπότη Χριστῷ, ὅτι πολὺ αὐτῆς ἀρετῆς εἶδеси τελειώσας, εἰς τὸν ἄλυπον μετατέθεικε βίον, εὐφραϊνομένην καὶ χαίρουσαν καὶ τοῖς κλαίουσι χαλεπαίνουσαν καὶ γυμνασίαν νόμισον εἶναι φιλοσοφίας τὸν τῆς θυγατρὸς χωρισμόν, καὶ πείσαι σαυτὴν ὡς εἰς μακροτέραν ἐξεδήμησε γῆν, ζῶσα τῷ Θεῷ καὶ τῆς ἀρετῆς τὰς ἀντιδόσεις προσμένουσα.

49 ΒΑΣΙΛΕΙΩ ΕΠΙΣΚΟΠΩ ΣΕΛΕΓΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΙΣΑΥΡΙΑΣ.

Λόγων πηγὰς ἐπὶ τῆς γλώττης, ὀσιώτατε, φέρων, διψῆν ἔφησθα, καὶ τῶν ἡμετέρων ψεκᾶδων ἐφίεσθαι, ὅμοιον ποιῶν ὡσπερ ἂν εἴ τις τὸν Αἰγύπτιον ποταμὸν λιβάδος εἴποι προσδεῖσθαι μικρᾶς. Ἐμοὶ δὲ καὶ ἡ βραχεῖα νοτις ὠφέλειαν φέρει πολλήν· ἡ δὲ σὴ θεοσεβεία κρουνοὺς τοῖς ἄλλοις προσφέρει. Ἐπαινῶ δὲ ὅμως τὴν καλὴν ἀπλησίαν· καρπὸν γὰρ ἔχει τὸν θεῖον μακαρισμόν· Μακάριοι γὰρ οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. Ὅσῃ μὲν τὴν θυμηδίαν ἐκ τῶν γραμμάτων ἐπορισάμην οὐ ῥᾶδιον διεξιέναι. Πρῶτον γὰρ τῆς σῆς μοι φιλοθείας ὑπεδείκνυ τὸν χαρακτήρα, καὶ τὸν τῆς φιλίας ὑφήπτε πυρσόν· ἔπειτα τοῦ κεκομικότος ἢ συνουσία μείζονά μοι τὴν εὐφροσύνην εἶρ γάσατο. Ἰκανὸς γὰρ ὁ θεοσεβέστατος συμπρεσβύτερος Δομετιανὸς καὶ πᾶσαν ἀθυμίαν ἀποσκεδάσαι καὶ θυμηδίαν ἀντ' ἐκείνης ἐνθεῖναι· ἦθος μὲν γὰρ ἔχει γλυκύτερον μέλιτος, τῶν δὲ θεῶν λογίων ἐν ἑαυτῷ περιφέρει τὸν πλοῦτον, οὐ τῷ ἐλύτρω μόνῳ τῶν γραμμάτων καλλωπιζόμενος, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐν τούτοις κεκρυμμένον μαργαρίτην ὑποδεικνύς. Κομιδῆ δὲ ἡμᾶς εὐφράνας, ἠνίασεν ὅσον ἠύφρανε, καταλιπὼν ὅτι τάχιστα. Καὶ προσφθέγγομαι τοίνυν δι' αὐτοῦ τὴν σὴν ἀγιότητα, καὶ τῆς τῶν εὐχῶν ἐπικουρίας ἀπολαῦσαι παρακαλῶ.

50 ΑΕΡΙΩ ΣΟΦΙΣΤΗ

Εἰ μὲν ἠγνόεις, ὦ φίλη μοι κεφαλὴ, τὸν δεῖνα καὶ τὸν ἐκείνου τρόπον καὶ βίον, εἰκότως τὸν ἔλεον ἀνευφήμεις καὶ τῆς φιλανθρωπίας διεξήεις ἐπαίνους· ἐπεὶ δὲ οἶσθα τίς ὁ ἀνήρ, καὶ ὅτι αὖξει μὲν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἢ τῆς ἐκείνου γνώμης ῥοπή, παλινωδίαν δὲ ἄδειν οὐ βούλεται, παρὰ τοῦ σοῦ μάνθανε Πλάτωνος τίνος ἄξιος οὗτος. Εἰ δὲ λέγεις μὴ τοὺς ἐκείνου νόμους ἐπὶ τοῦ παρόντος κρατεῖν, ἄκουσον τοῦ δεσπότη τῶν ὅλων νομοθετοῦντος.

51 ΑΠΕΛΛΗ.

Ούτε τὴν ἀνθρωπεῖαν ἠγγόνησα φύσιν, οὔτε δυσχεραίνω τὸν ἔλεον, οὐδ' ἄλλιστα δεόμεναι. Οἶδα καὶ φίλοις αἰτοῦσι παρέχειν, ἐπειδὴ κάγω τούτου δεόμενος ἐθέλω λαβεῖν. Αἰτεῖσθαι δὲ καὶ αἰτεῖν τὰ μὴ πολλὴν ἐργαζόμενα βούλομαι λώβην. Εἰ δέ τι τοιοῦτον ἀγνοῶν τις αἰτήσῃ, γυμνοῦν τὴν αἴτησιν ἀναγκάζομαι, καὶ πείθειν ὡς ἐγὼ ἤκουσα δυσπαθῆς. Λωβᾶται δὲ καὶ τῷ αἰτοῦντι καὶ τῷ διδόντι ἡ χάρις. Τοῦτο καὶ νῦν προὔργου δρᾶσαι νενόμικα καὶ τὴν σὴν πείσαι μεγαλοπρέπειαν· καὶ πείσαι, τοῦ συνειδότης μαρτυροῦντος, ὡς οὐδεμίαν ἔχω πρὸς τὸν δεῖνα ἀνθρωπίνην δυσμένειαν· ἀνιᾶ δέ με τοῖς θεοῖς παντελῶς ἀποταξάμενος νόμοις καὶ ὄργανον τῆς ἐναντίας ἐνεργείας γενόμενος.

52 ΙΣΟΚΑΣΙΩ ΣΟΦΙΣΤΗ.

Ἄληθής ἄρα ὁ τραγικός ἐστὶ λόγος ὁ τὸν ἄλυπον βίον ἐπιζητῶν καὶ παρ' οὐδενὶ τοῦτον εὐρηκέναι βωῶν· ἀδοκίμοις γὰρ οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων περιπίπτουσι συμφοραῖς. Τοῦτο δὲ πέπονθε καὶ Θεοκλῆς ὁ εὐγενέστατος ἡμῶν υἱός. Ἄγρου μὲν γὰρ ἐνὸς αὐτὸν κύριον πεποίηκεν ὁ πατήρ· φέρει δὲ οὗτος οὐ μυρρίνας καὶ ἄνθη, κατὰ τὸν κωμικὸν ἐκεῖνον ἀγρόν, ἀλλὰ τὰς ὑπὲρ τῶν εἰσφορῶν παροινίας. Τοσοῦτον δὲ κληρονομήσας, εἰς τὴν δικαιοτάτην πραιτουῖραν ἐκλήθη, καὶ μόγις οἶός τε ὦν τροφῆς τῆς ἀναγκαίας μεταλαχεῖν, τοσοῦτον ζημίας φορτίον ἠνάγκασται μεριμνᾶν· οὐδὲ χάριν καὶ τὴν βασιλίδα καταλαβεῖν ἐπείγεται πόλιν. Δεῖται τοίνυν δι' ἡμῶν τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, ὥστε μεθ' ὑμετέρων ἐπιδημῆσαι γραμμάτων, καλῶς αὐτοῦ τὴν πενίαν καὶ σοφιστικῶς τραγωδούντων. Μετὰ γὰρ τηλικαύτης μαρτυρίας εἰς τὸ δικαστήριον εἰσιῶν πείσει τοὺς δικάζοντας πάντας τῆς φιλανθρωπίας μόνης τὴν ψῆφον ἐξενεγκεῖν.